

คำนำ

ด้วยพระนามของอัลเลาะห์ผู้ทรงเมตตา

ในเมื่อผู้เขียนซึ่งเป็นช่างแกะสลักคอกลายท้องถิ่นบนหัวกริชแล้วอดใจที่จะรู้
เรื่องที่มาของคอกลายต่าง ๆ ที่ตนจำเป็นจะต้องเขียนและแกะลายอยู่นั้นเป็นกิจวัตร
ประจำวันไม่ได้ ผู้เขียนจึงพยายามหาข้อมูลและมาเขียนไว้ เพื่อเป็นคำตอบแก่ตนเองและ
ผู้อ่านที่สนใจ

จนนั้นเรามาหาคำตอบจากเอกสารเล่มนี้ (อินชาอัลเลาะห์) ผู้เขียนคิดว่าท่านคงไม่
ผิดหวังกับความรู้ที่ได้มาในเอกสารเล่มนี้

(นายตีพะลี อะตะบู)

วิทยาการชาติพันธุ์ท้องถิ่นช่างทำกริช

สารบัญ

หน้า

หน้า

คำอธิบายที่มาของขั้นตอนการลงคอกลายบนหัวกริช	1
คอกลายขลุ่ย	2
คอกลายมือและแขน	3
คอกลายขาและกำไลขา	4
คอกลายหน้าผาก	5
คอกลายหงอนหรือมงกุฎ	5
โครงสร้างของหงอนของหัวกริช (นกฟ้างะ)	6
คอกลายขนตา	7
คอกลายฟัน, เขี้ยว และแก้ม	7
คอกลายกลีบดอกบัวหรือบุหงาถือธรรมาวุธ	8
บทสรุป	9

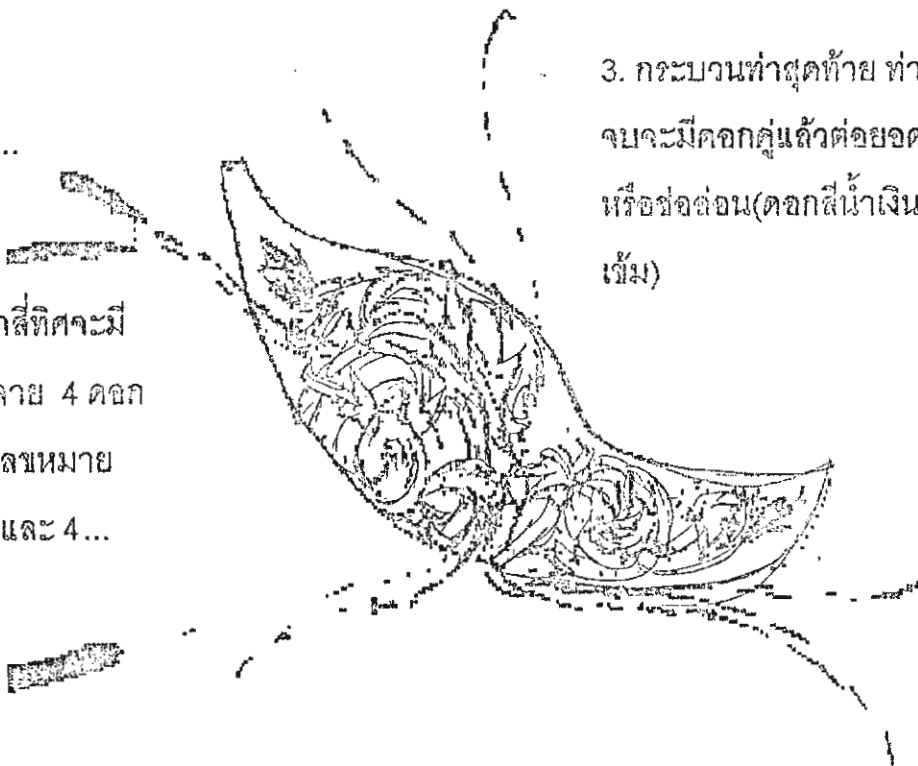
คำอธิบายที่มาของขั้นตอนการลงดอกลายบนหัวกริช

การลงดอกลายของหนูหรือปิก มีความสำคัญมาก ซึ่งถ้าลงไม่ครบดอกขึ้นพื้นฐานแล้ว จะเหมือนว่าช่างนั้นไม่ได้เรียนรู้เรื่องที่มาของกระบวนการดอกลายของปิกหัวกริช ซึ่งต่อเนื่องมาจากกระบวนการทำรำกริชเป็นขั้นเป็นตอน ฉะนั้นการลงดอกลายกระบวนการทำรำกริชมีดังนี้...

1. การรำรำจะเริ่มจาก รำสี่ทิศ ก่อน
 2. เมื่อรำครบสี่ทิศแล้วจะเริ่มกระบวนการทำการต่อสลุแล้วไปจบที่กระบวนการทำแท่งคู่ต่อสลุ
 3. แล้วจะเริ่มกระบวนการใหม่คือกระบวนการทำ ลาเกาะฮิมเบาะฮ์หรือกระบวนการทำสุดท้าย จบกระบวนการทำรำ
- ฉนั้นดอกลายจะแบ่งเป็น 3 กระบวนการดังต่อไปนี้...

ตัวอย่าง...

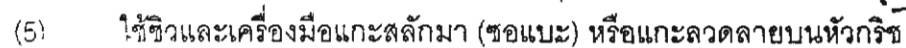
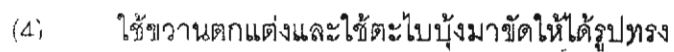
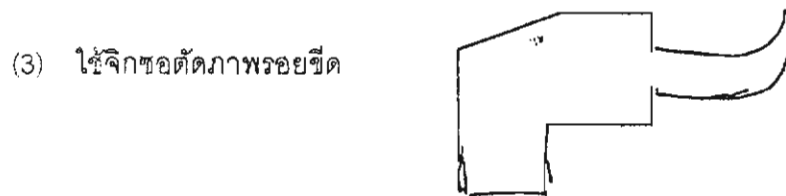
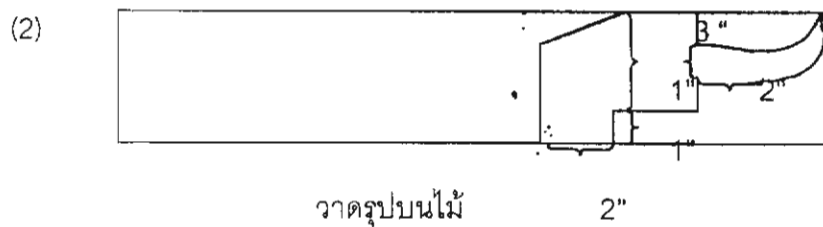
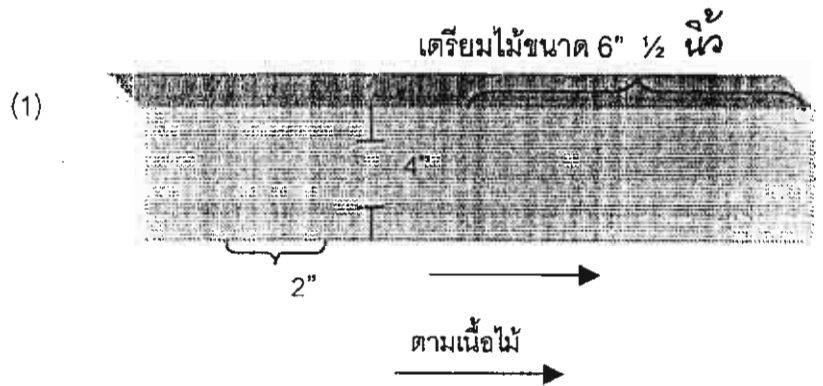
1. รำสี่ทิศจะมี
ดอกลาย 4 ดอก
ตามเลขหมาย
1,2,3 และ 4...

3. กระบวนการสุดท้าย ทำ
จบจะมีดอกคู่แล้วต่อยอด
หรือข้ออ่อน(ดอกสีน้ำเงิน
เข้ม)

2. รำท่าต่อสลุจะมีดอกแท่งคู่ต่อสลุ
หนึ่งดอก (ดอกสีแดงเข้ม) ปูโจะรีดบน

ขั้นตอนในการทำหัวกริช นักพื้กะขนาดมาตรฐาน ตามลัดส่ว

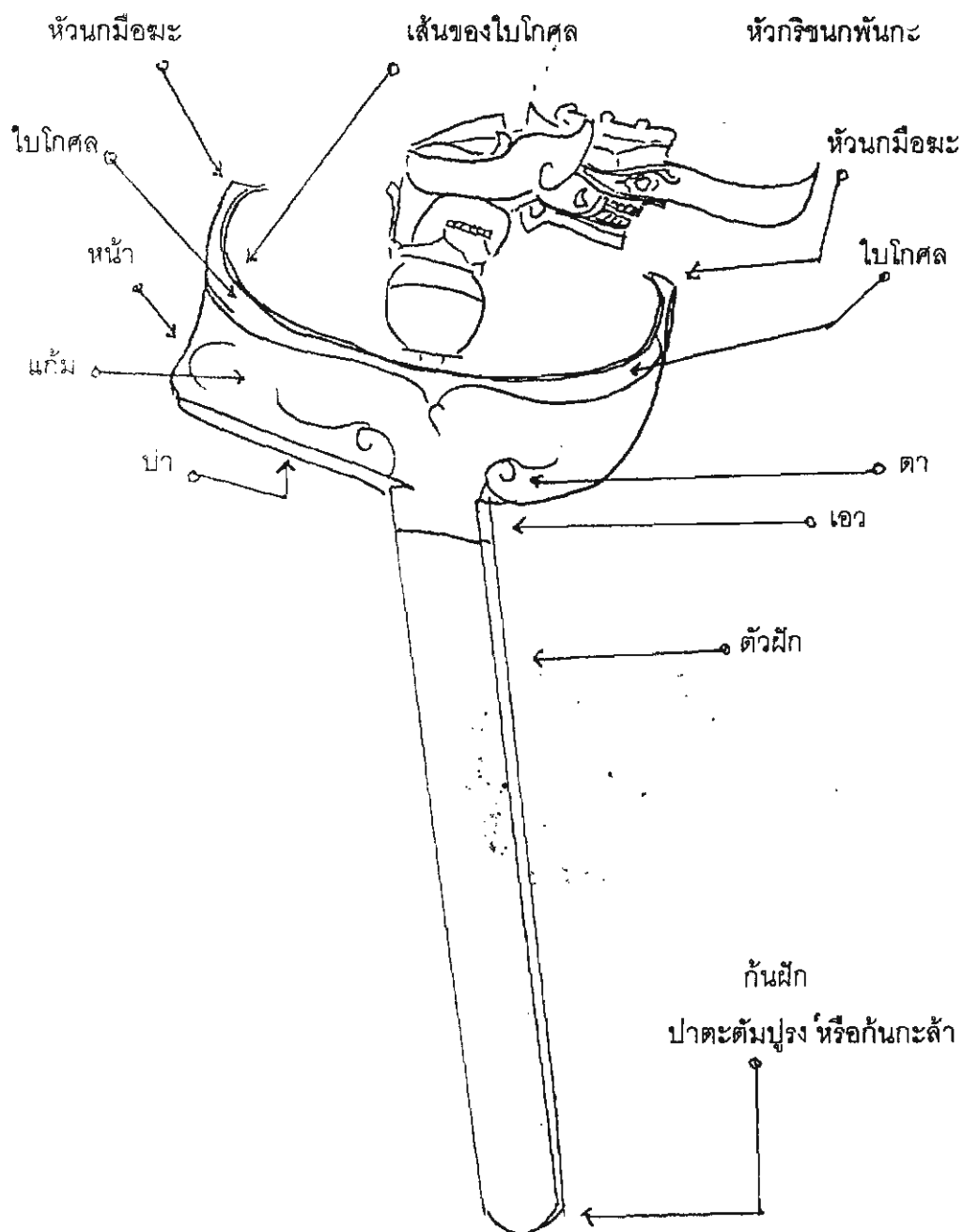
รายละเอียดในส่วนอื่น ๆ นั้นให้ดูในเอกสารประกอบการทำหัวกริช เทคนิคในการแกะลายกริช และเอกสารรูปแบบของหัวกริช

ขั้นตอนในการทำฝักริช (ดาบ)

โครงสร้างของฝักริชดาบ เป็นฝักริชที่ใช้กับหัวกริชนกกั้งกะ ซึ่งเป็นศิลปะเฉพาะตัว

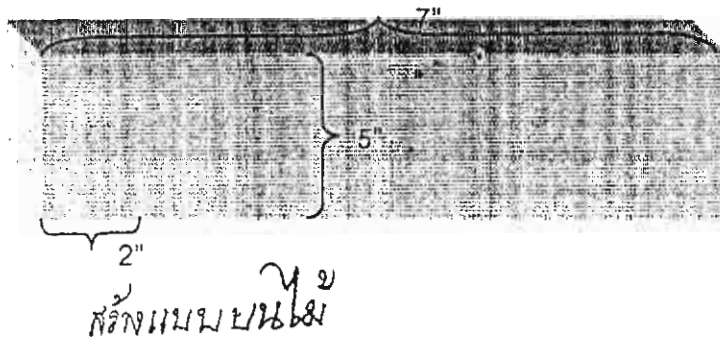
ค. คู่กัน

ตัวอย่าง

ขั้นตอนในการทำฝักกริช

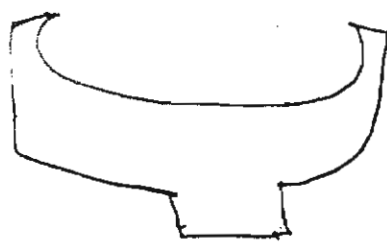
- (1) เตรียมไม้ ขนาด 2" x 5" ยาว 7"

- (2)

- (3)

ใช้เลื่อยจิกซอดตัดตามรูปที่วาดไว้

- (4)

ใช้ขวานถากและตกแต่งด้วยบั้งและเครื่องมือแกะสลัก
ประกอบเกี่ยวกับการทำฝักฝักดาญง

รายละเอียดให้ดูเอกสาร

(5)

ขั้นตอนในการทำฝักตาญ

ตัวฝักตาญเป็นฝักที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งไม่เหมือนกับรูปแบบอื่น ๆ คือ

1 - ฝักตาญจะมีรูปทรงกลมมนและมีเหลี่ยมทั้งสองข้าง

ตัวอย่างหน้าตัด

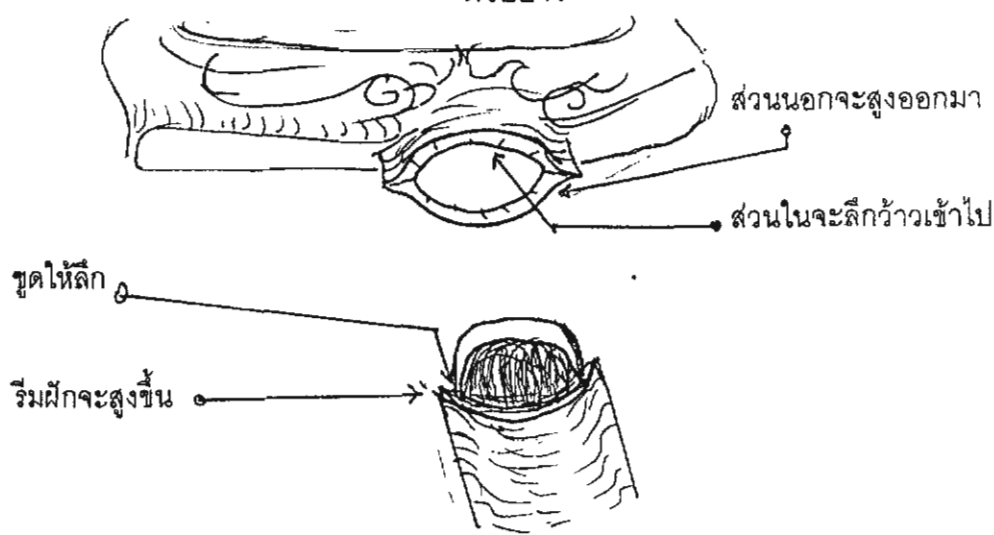

(6)

การประกอบปีกฝักกับตัวฝัก

การประกอบปีกฝักกับตัวฝักนั้นว่าสำคัญมาก ๆ เพราะถ้าไม่รู้เทคนิคในการที่จะทำให้น้ำไม้ทั้งชิ้นมาประกอบเข้าด้วยกันแล้วจะไม่ให้เห็นรอยต่อ ซึ่งจะต้องตกแต่งปากเข้าของปีกฝักให้เข้าด้านในและจะขุดตรงโคนของเดือยตัวฝักให้ลึกเฉียงเข้าไปด้วยในเมื่อมาประกอบเข้าด้วยกันน้ำไม้ก็จะติดสนิท

ตัวอย่าง

หมายเหตุ รายละเอียดเกี่ยวกับการทำฝักตาญจะมีอธิบายในเอกสารประกอบการฝึก

บทสรุป

คู่มือการทำกริซเล่มนี้เป็นการรวบรวมเอาข้อมูลจากภูมิปัญญาที่อยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งมีทั้งชาที่เป็นมุสลิมและไม่เป็นมุสลิม ถ้าหากท่านเป็นผู้ศึกษาเป็นมุสลิมก็ต้องคัดเลือกเอาความรู้หรือแนวคิดและความเชื่อที่ท่านเห็นว่าไม่ขัดกับหลักของศาสนาอิสลามไปใช้ ส่วนความรู้ที่ท่านเห็นว่าขัดกับหลักศาสนาอิสลามท่านก็จะได้อามาเป็นข้ออ้างและเรียนรู้

การรวบรวมความรู้ที่น้อยนิดนี้ทางกลุ่มเห็นว่าน่าจะนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ฝึกปฏิบัติการทำกริซได้เป็นอย่างดี เพราะทางกลุ่มเคยนำแนวทางปฏิบัติของคู่มือเล่มนี้ไปฝึกปฏิบัติมาแล้วและได้รับผลเป็นที่น่าพอใจพอสมควร ซึ่งวิชาการทำกริซนี้ เป็นแขนงวิชาขั้นสูงและหลากหลายรูปแบบ หลากหลายแนวคิด และมีเทคนิคที่แตกต่างกัน ซึ่งยิ่งศึกษาไปก็ยิ่งพบใหม่ ๆ ที่เรายังไม่รู้อีกมาก สำหรับกลุ่มขอรับรองความอ่อนด้อยในความรู้ และยินดีรับฟังข้อคิดเห็นจากท่านผู้ศึกษาผู้เชี่ยวชาญ ช่วยชี้แนะให้กลุ่มได้ศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาฝีมือในขั้นต่อไป

สุดท้ายขออวให้กลุ่มทำกริซประสบแต่ความสำเร็จความเจริญตามความหมายและทุกประการ ตลอดท่านผู้ศึกษาเรียนรู้ทุกท่านได้รับองค์ความรู้ที่มีประโยชน์กับตัวท่านและสามารถสืบทอดให้กับเยาวชนที่สนใจในขั้นต่อไป (อามีน)

ด้วยการสืบทอด...

(นายดีพะลิ อะตะบูและคณะ)

นักวิจัยท้องถิ่น สกว. ตอนล่าง

21/11/45 เวลา อัสดง

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เรื่องกริช

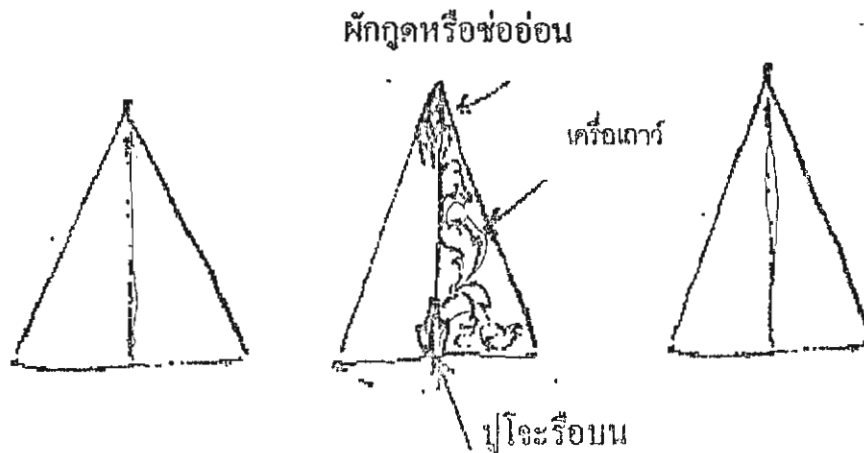
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เรื่องกริช

ความคิดเห็นของผู้ใช้คู่มือการทำกริชเล่มนี้

ความคิดเห็นของผู้ใช้คู่มือการทำกริชเล่มนี้

ดอกลายพุ่ม

ดอกลายพุ่มนี้ เลียนแบบมาจากยอกกุเขา ซึ่งจะตั้งขึ้นเหมือนปรี๊ด แก้วและ
ดอกลายล้อมรอบด้วยเครือเถา ซึ่งจะเริ่มวาดลายจากดอก (ปูโจะรือบน) แล้วจะต่อยอด
ด้วยเครือเถา ดังตัวอย่าง

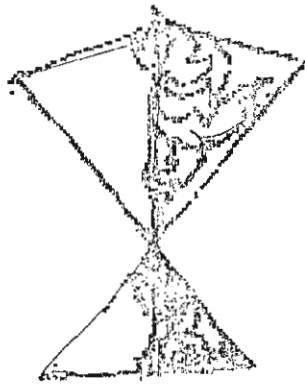

พุ่มนี้ตามความเชื่อของคนบางกลุ่มว่า จะประกอบด้วยดอกลายตัวผู้ข้าง
ขวา และดอกลายตัวเมียข้างซ้าย

ดอกลายผ้าหัด

ดอกลายผ้าหัดจะเริ่มจากด้านบนมาล่างโดยที่จะมียอดของดอกลายจะ
ห้อยตัวลงหาขอบของพุ่ม สเหมือนต้นช่อมะยม ดังตัวอย่าง..

ผ้าหัด

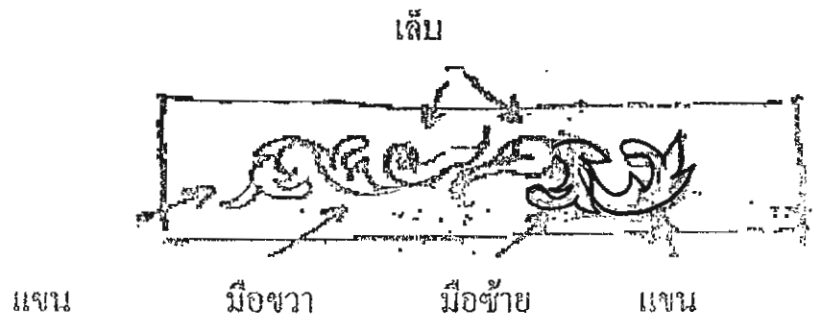

พุ่ม

ดอกลายมือและแขน

เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปทรง โครงสร้างของดอกกลายนั้นจะเปลี่ยนแปลงตาม ความเชื่อทางศาสนาด้วย ฉะนั้นการเขียนดอกกลายของมือและแขนของหัวกริชก็จะเปลี่ยน มาเป็นดอกกลายเครือเถาวัลซึ่งลักษณะของมือทั้งสองข้างจะคว่ำลงข้างหนึ่งและจะหงายขึ้น ข้างหนึ่ง

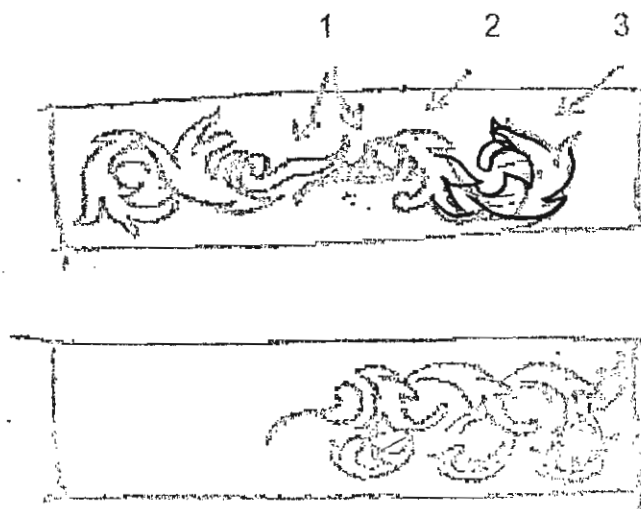
ตัวอย่าง...

การเขียนดอกลายมือและแขน

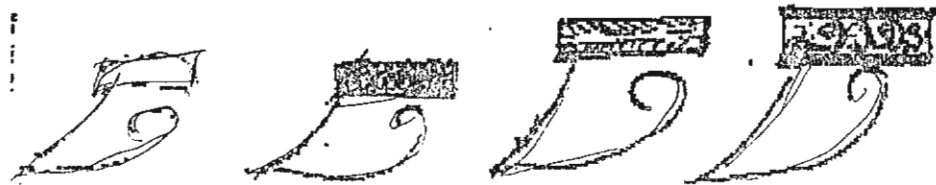
จะเริ่มต้นเขียน เล็บก่อน แล้วลำดับ มือ , แขน ต่อไป 1,2 และ 3

ตัวอย่าง...

ดอกลายนาและกำไลนา

การเขียนดอกลายนาและกำไลนา

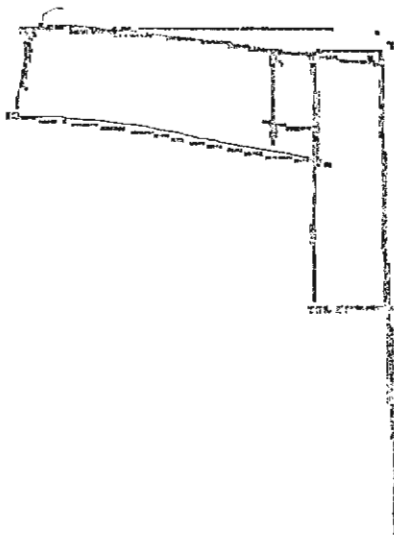

ดอกลายเครือ

การเขียนดอกลายเครือ จะเริ่มจากกลางลงไปหาคอ และดอกลายเครือจะขาดช่วง เพื่อแบ่งสัดส่วนระหว่างใต้คางและคอ

ตัวอย่าง...

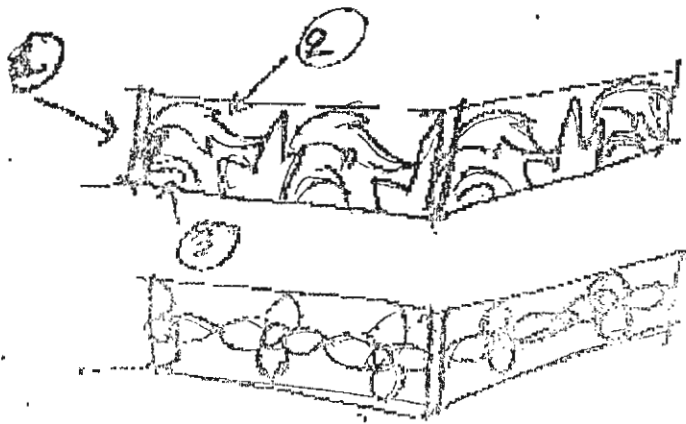
ช่องแบ่งระหว่างใต้คาง
และคอ

ดอกลายหน้าปาก

การเขียนดอกลายบนหน้าปาก จะเลียนแบบมาจากดอกลายของผ้าโพกหัวหรือลายของหมวก หรือมงกุฏ ฉะนั้นนิยมเขียนด้วยดอกลาย (ปูโจะริอบน) ก่อนแล้วค่อยขีดด้วยลายเครือเถา

ตัวอย่าง....

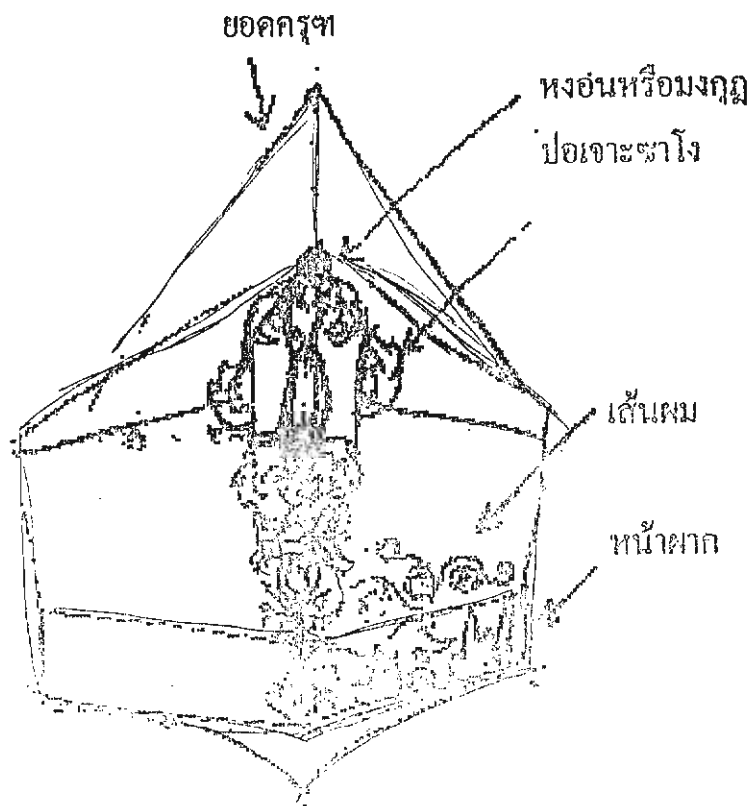
ดอกลายหงอนหรือมงกุฏ

การเขียนดอกลายของหงอน หงอนเป็นส่วนหนึ่งของหัวกริชที่จะวางบอกรั้ง (กัณฑ์ของหัวกริช) และความสวยงามของศิลปะการวาดลายมากขึ้น ดอกลายของหงอนเป็นส่วนประดับเหมือนหมวกหรือมงกุฏ และดอกลายบนหัวจะเลียนแบบมาจากเส้นผม ซึ่งจะมีลักษณะดอกลายที่แน่นกลมๆ ซึ่งมีความละเอียดมาก

ตัวอย่าง...

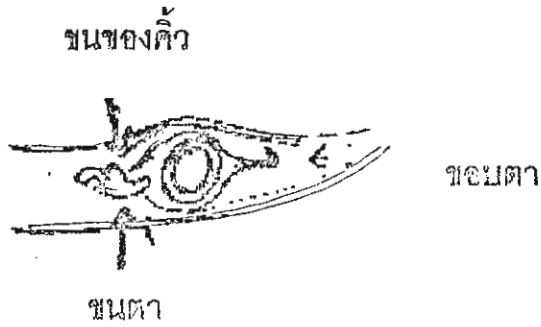

โครงร่างของห้องนอนที่เกริก(นกฟังกะ)

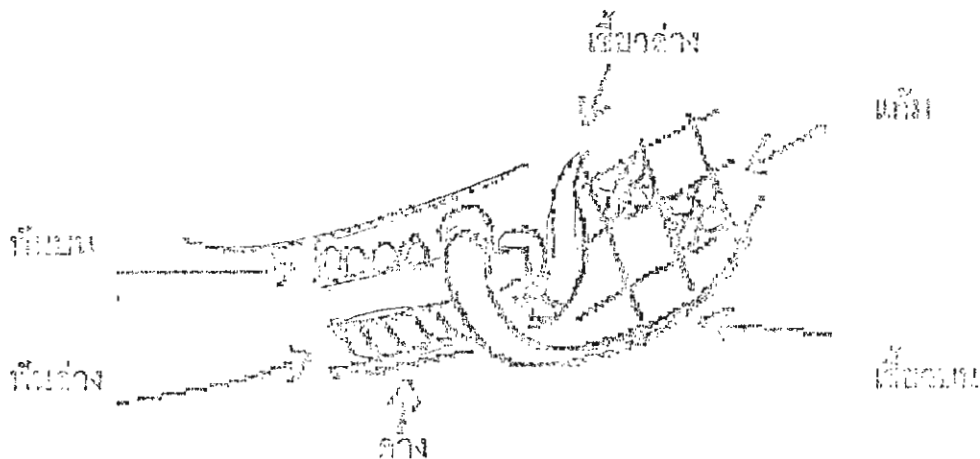
ดอกลายหงดา

การเขียนดอกลายขนตาและคอกลายของกิ้วตา ซึ่งจะเขียนแบบตามธรรมชาติของขนตาและคิ้วว่า ซึ่งจะโค้งขึ้น ดังตัวอย่าง...

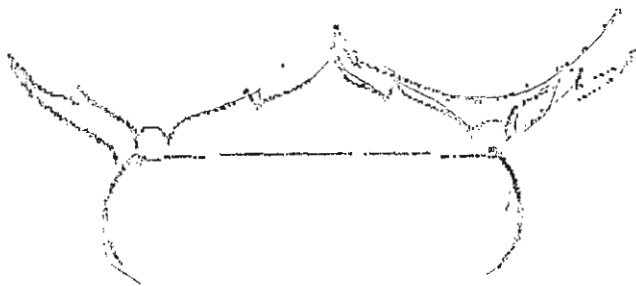
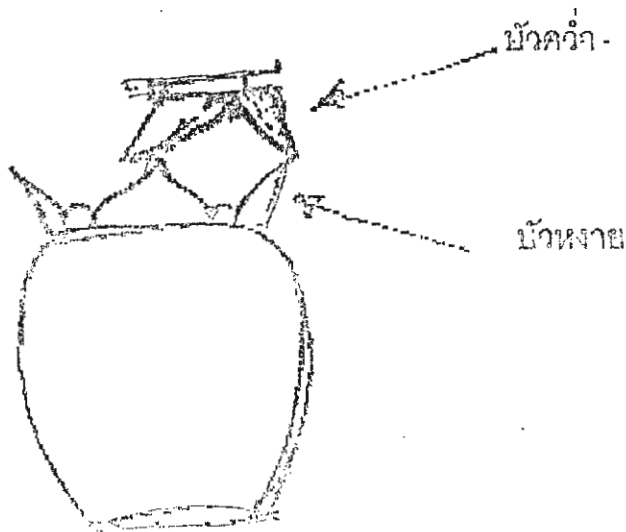
ดอกลายหงหัน, เตี้ยและแก้ม

การเขียนคอกลายของฟันและเขี้ยวของหัวกริสนั้นจะมีลักษณะไม่เหมือนกันจริง (จริงตาม) จะสังเกต ดูฟันบนและฟันล่างไม่เหมือนกัน ดังตัวอย่าง...

ดอกดาหยดใบดอกม้อหรือมูหงาดีอันดัย

การเขียนกลีบดอกบัวรองหัวกรรณั้น จะเขียนเป็นสองชั้นคือ
บัวคว่ำและบัวหงาย
ตัวอย่าง...

บทสรุป

การเขียนคอกลายของหัวกริชนับว่าสำคัญมากสำหรับช่างทำหัวกริชทุกคนที่จะต้องเรียนรู้หลักการเขียนต่าง ๆ เพื่อที่จะประยุกต์ใช้และเป็นพื้นฐานแก่การเขียนคอกลายในขั้นต่อไป เมื่อท่านรู้เรื่องลวดลายในขั้นนี้แล้ว ท่านก็สามารถที่จะศึกษาและเขียนคอกลายตามลักษณะงานได้อย่างถูกต้อง และท่านสามารถที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับคอกลายท้องถิ่นในขั้นต่อไปอย่างง่ายดาย (อินชาอั ลเถาะฮ์)

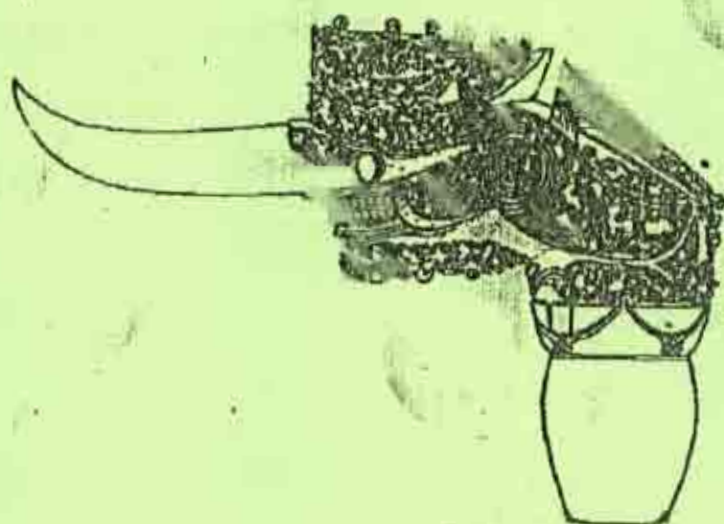

(นายตีพะลี อะตะมู)

วิทยาการชาติพันธุ์ท้องถิ่นช่างทำกริชสามวัน

โทร. (073) 295448

เอกสารประกอบ การฝึกทำหัตถกรรมด้วยตนเอง

โดย

ตีพระดี อะตะบุ

ศูนย์สืบสานหัตถศิลป์บ้านตะโล๊ะทะเล๑๑

อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา 95140

ส ก ร
T R F

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

THE THAILAND RESEARCH FUND

สงวนลิขสิทธิ์โดย...

คำนำ

เอกสารประกอบการฝึกเล่มนี้ เป็นเอกสารนาครบรัด เพื่อเป็นแนวทาง
ในการฝึกทำหัตถกรรมขั้นพื้นฐาน ผู้เขียนหวังว่าท่านสามารถนำเอกสารเล่มนี้ไปประโยชน์
เบื้องต้นสำหรับช่าง ช่างทำหัตถกรรมใหม่ซึ่งจะนำความสุขกับอาชีพเสริมที่แปลกใหม่ กับ
ค่านิยมของคนในยุคปัจจุบัน “ท่านทำได้”

สารบัญ

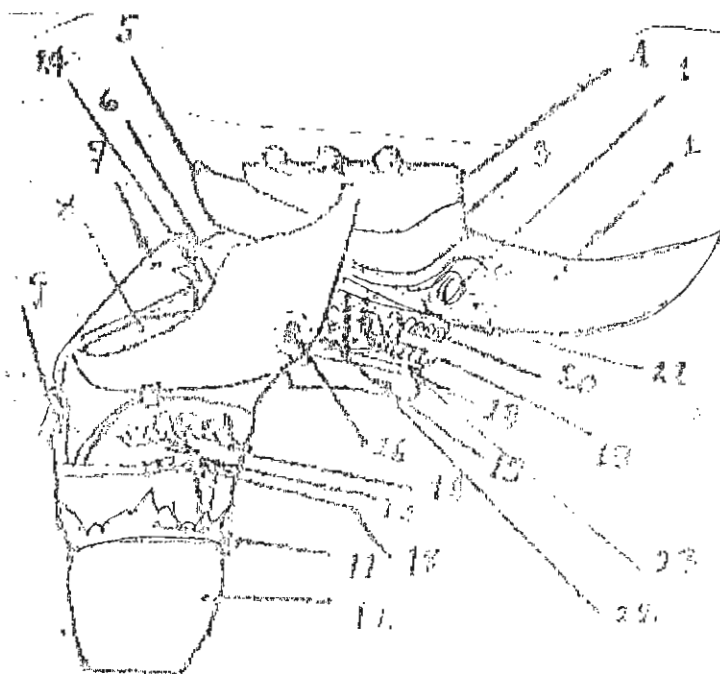
เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
การสร้างแบบหัวกริชและชื่อของสัคส่วนต่าง ๆ	1
การสร้างแบบโครงสร้างด้านบนของหัวกริช	2
การสร้างแบบโครงสร้างด้านล่างของหัวกริช	3
ขั้นตอนในการทำกริช	4- 6
รูปแบบหัวกริชเพื่อฝึกหัด	7
บทสรุป	8
เครื่องมือและวัสดุในการทำหัวกริช	9

การฝึกทำวิชิต์โดยตนเอง

ทุกคนสามารถทำได้ โดยลองดูจากขั้นตอนที่ผู้เขียนเสนอแนะไว้ดังนี้

การสร้างแบบ

ชื่อและลำดับต่าง ๆ ของท้าววิช

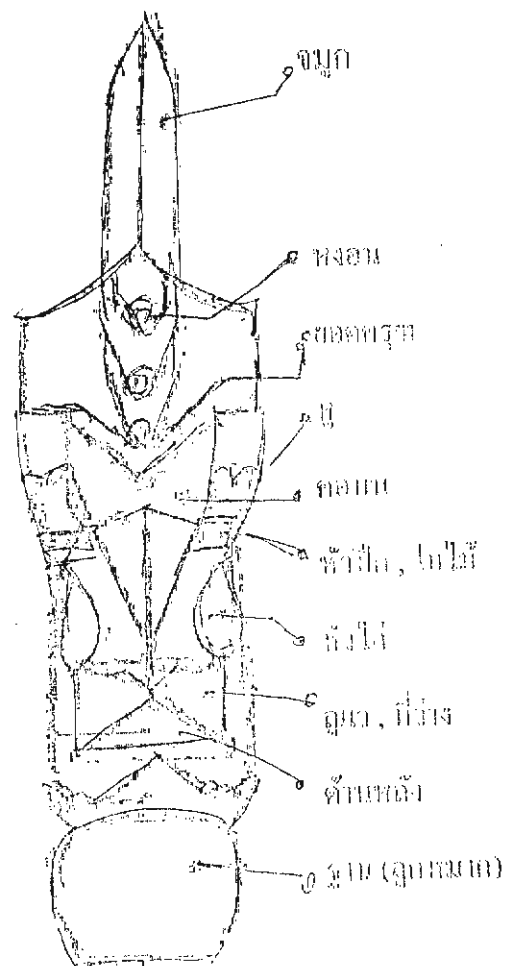
1. ตา	7. ก่าหลัง	13. มือ	19. ฟันล่าง
2. จมูก	8. หัวไหล่	14. เต้า	20. ฟันบน
3. หน้าผาก	9. จมูก ยอดภูเขา	15. เกลว	21. ทนวด
4. หงอนมงกุฎ	10. ขา	16. ข	22. เต้าบน
5. ขงครุฑ	11. กลีบดอกบัว	17. คาง	23. เต้าล่าง
6. กอาน	12. ขาน	18. ลำโพง	24. ใบไม้

การวัดแบบ

โครงสร้างต้นแบบของหัวกริช

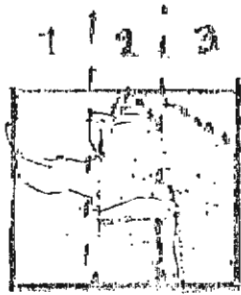
ให้ศึกษาตัวอย่าง
หัวกริชของจริงประกอบ
และสังเกตดูสัดส่วนตามข้อ
ที่กำกับไว้ ซึ่งมีพื้นที่ทั้ง
ส่วนโค้ง, เรียว, ต่ำ, นูน
กลมและเหลี่ยมบน

ในขั้นแรกเริ่มให้
จำชื่อของสัดส่วน
แล้วให้สังเกตดูโครงสร้าง

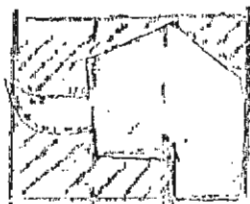
ขั้นตอนในการทำวิช

(1)

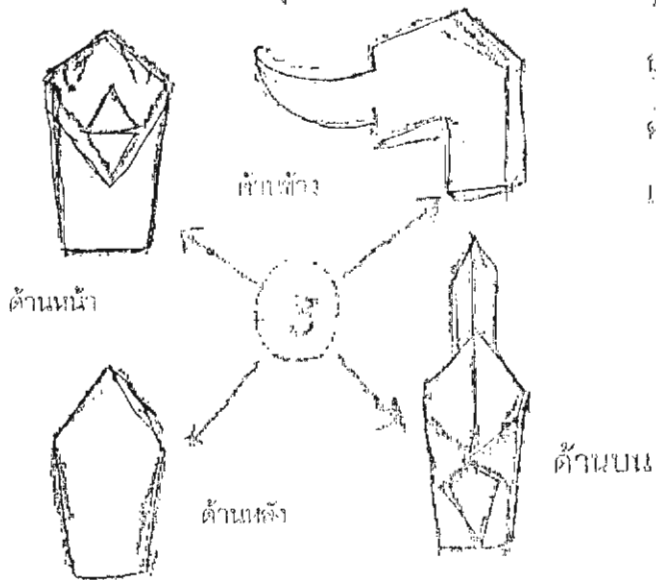

สร้างแบบบนแผ่นไม้
โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน
แล้ววาดรูปหัวกริช

(2)

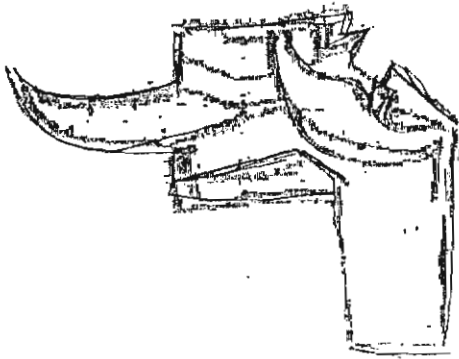

ตัดไม้ตามแบบใช้
เผื่อขอกหรือเผื่อขุด

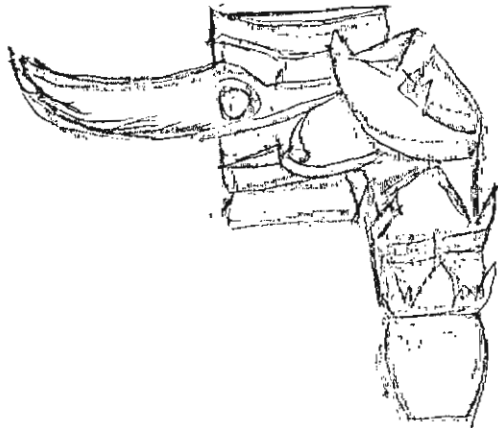

ใช้ขวานจากร, ฝน, ขัด
ดูซ้ายมือแล้วแบ่งไม้ตาม
ด้วยเลื่อยหรือใช้เครื่องมือ
และสลัก

ขั้นตอนในการทำกริช

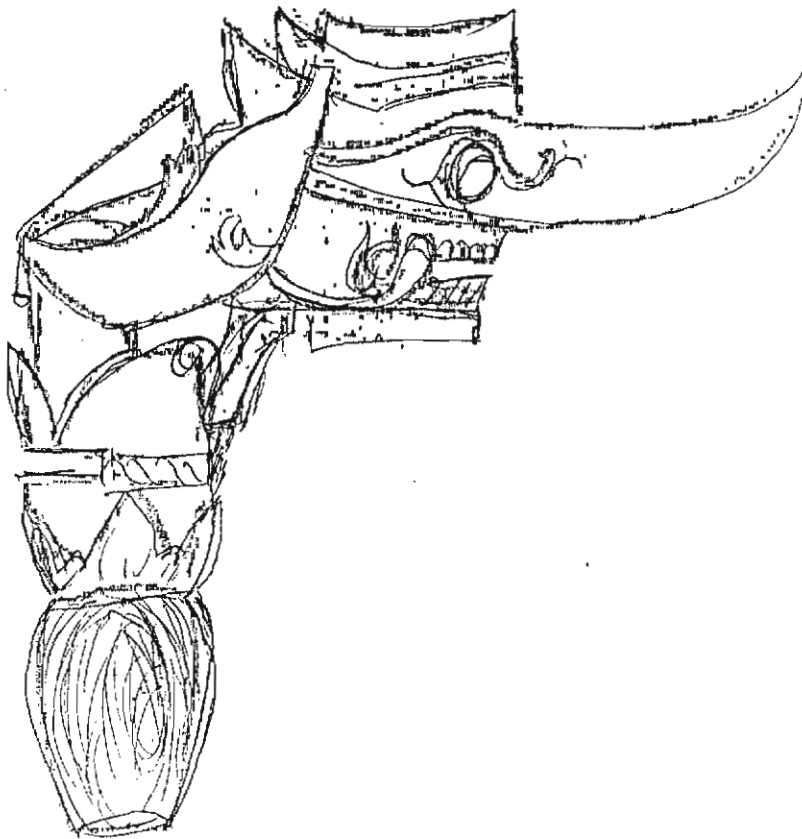

ใช้เครื่องมือเหล็กและสลับและไม้
ขัดส่วนที่เป็นฐาน, จมูกและ
ส่วนต่าง ๆ ที่จะต้องให้เป็น
รูปทรงตามแบบ

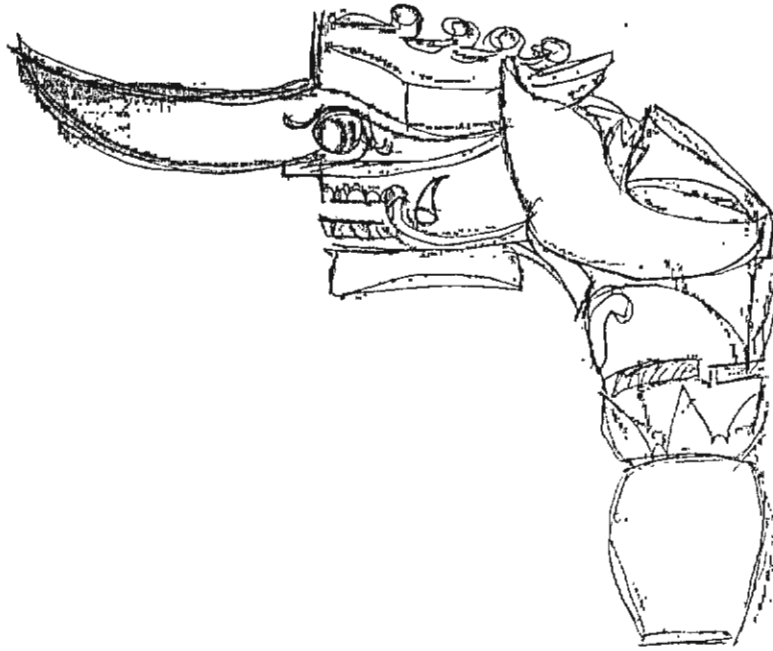
ใช้กระดาษทรายขัดให้
สะอาดและตกแต่งให้ได้
รูปทรงแล้วเตรียมขึ้นที่
สำหรับแกะลาย

โครงร่างทวาริช (เพื่อฝึก)

ให้ทดลองสร้างแบบแล้วทำหัวกริชตามแบบในรูปวาด
ข้างบนนี้เล็กน้อยๆ สัก 2 หัว

รูปแบบหัวกริช (เพื่อฝึกหัด)

ให้ทดลองวาดภาพรูปหัวกริช
ข้างบนนี้สัก 2,3 รูป แล้ว
สังเกตดู การพัฒนางานของท่าน
แล้วท่านทำหัวกริชเหล่านี้
อย่างน้อยๆ สัก 2 หัว

บทสรุป

จากการฝึกของท่านกระผมเห็นว่า ท่านผู้หนึ่งที่มีความสามารถเฉพาะตัว
ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จ ในอนาคตอันใกล้นี้ได้อย่างง่ายดาย ถ้าหากท่านฝึกปฏิบัติตาม
เอกสารประกอบการฝึกนี้ตามขั้นตอน

คำแนะนำ

ขั้นต่อไปนั้น ท่านจะต้องเตรียมความพร้อมในการที่จะแกะสลักหัวกริช
คือ จะต้องเรียนรู้เรื่องลวดลายของหัวกริช ซึ่งคอกลายหัวกริชนั้น แต่ละเม็ดแต่ละดอกจะ
เต็มไปด้วยศาสตร์และศิลป์ที่พิสดาร, อ่อนช้อย , บรรจง , ประณีต แต่จินตนาการที่หลากหลาย
ไม่มีที่สิ้นสุด

ขอให้อัลเลาะห์ดลบันดาลผลสำเร็จให้กับเราทุกคนและท่านทุกประการ
เทอญ (อามีน)

จาก

4

(นายตีพะดี อะตะบู)

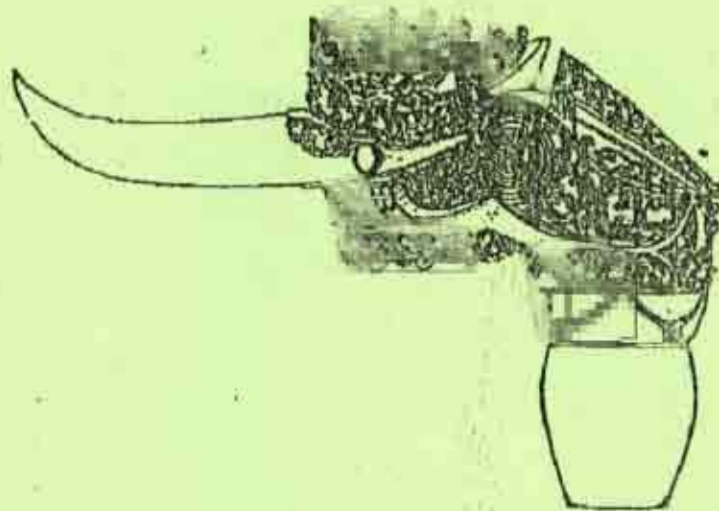
วิทยากรท้องถิ่นโรงเรียนรามันหัตถวิทย์

อำเภอรามัน จังหวัดยะลา 95140

เครื่องมือและวัสดุในการทำกริช

1. เลื่อยกลันดา
2. เลื่อยรอก , เลื่อยมีด
3. เลื่อยดอก
4. ขวานกลันตัน
5. นู้งเลียงไ้
6. ตะไบขัดเหล็กสามเหลี่ยม ขนาด 12 นิ้ว
7. เครื่องมือแกะสลักไม้ 1 ชุด
8. กระดาษทรายหยาบ , ละเอียด
9. กระดาษ , ดินสอ
10. แปรงทาสี (ขนกระต่าย)
11. แปรงขัดทอง , แปรงขัดรองเท้า , แปรงสีฟัน
12. เลคเกอร์ , น้ำมันทาไม้
13. ไม้ (แก่นไม้) เนื้อละเอียดและแข็ง อย่างเช่น ไม้แก้ว ไม้มะเกลือ ฯลฯ

เอกสารประกอบ
การฝึกแกะลายหัวกริช

โดย

ตีพระดี อะตะบุ

ศูนย์สืบสานหัตถศิลป์บ้านตะโละทะ๑๑
อำเภอราชมัน จังหวัดยะลา 95140

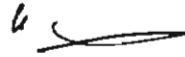
ส ก ล
T R F

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
THE THAILAND RESEARCH FUND

สร้างสมรรถนะคน เพื่อพัฒนาประเทศ

คำนำ

เอกสารประกอบการฝึกแกะลายหัวกริชเล่มนี้ เป็นเอกสารสำหรับฝึกแกะลายหัวกริชขั้นพื้นฐานเท่านั้น และจะเน้นเฉพาะลวดลายชั้นเดียว ซึ่งลวดลายของหัวกริชจะมีถึงสามชั้นซ้อนกัน ในเมื่อท่านฝึกแกะลายได้ชั้นเดียวแล้วท่านค่อย ๆ ฝึกคัดลอกลายสองชั้น ตามชั้นในชั้นต่อไป ผู้เขียนหวังว่าท่านจะไม่เบื่อกับการเรียนรู้ที่เริ่มจากง่ายไปหายาก ซึ่งท่านจะไม่รู้สึกเหนื่อยเลย

(ตีพะลิ อะตะบุ)

วิทยากรอาชีพท้องถิ่น

สารบัญ

กั๑๑

ทหน้า

คำนำ

ก

ความเป็นมาของลวดลายกริช

1

ลวดลายของตาและจมูก

3

ลวดลายของหน้าผาก

4

ลวดลายของหงอน

5

ลวดลายของฟันและเขี้ยว และแก้ม

6

ลวดลายของหู หรือปีก หัวปีกหรือใบไม้

7

ลวดลายของบ่าหลัง

8

ลวดลายของแขนง

9

ลวดลายของมือ เล็บ

10

ลวดลายของกำไลขาและกลีบดอกบัว

11

รูปลวดลายของหัวไหล่

12

เครื่องมือแกะลายหัวกริช

13

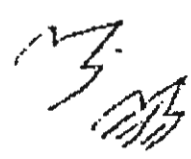
บทสรุป

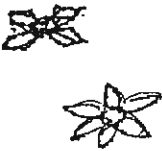
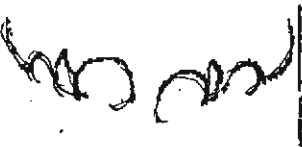
ความหมายของดอกลายกริช

ลายกริช เป็นลวดลายที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งมีที่มาคือ ในสมัยโบราณนั้น กริชเป็นอาวุธที่ร้ายแรงชนิดหนึ่ง ฉะนั้นการใช้กริชในการต่อสู้และการใช้ในการรำรำ นั้น จำเป็นจะต้องมีครูหรือมีหลักเกณฑ์อะไรสักอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

ภูมิปัญญาในสมัยโบราณจึงคิดค้นให้มีดอกลายบนหัวกริชเป็นเหมือนดัมมี่ร์ วิทยายุทธ ในการรำรำซึ่งจะมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ความหมายของดอกลาย

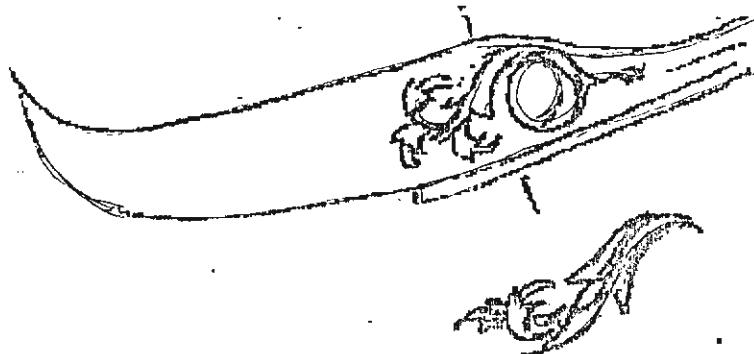
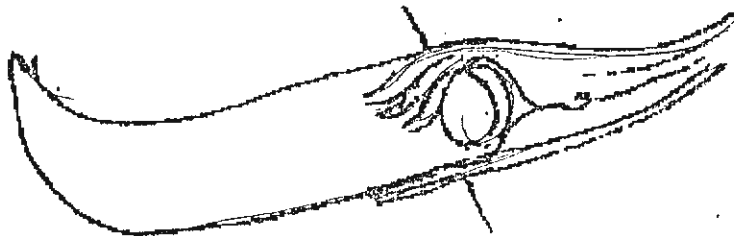
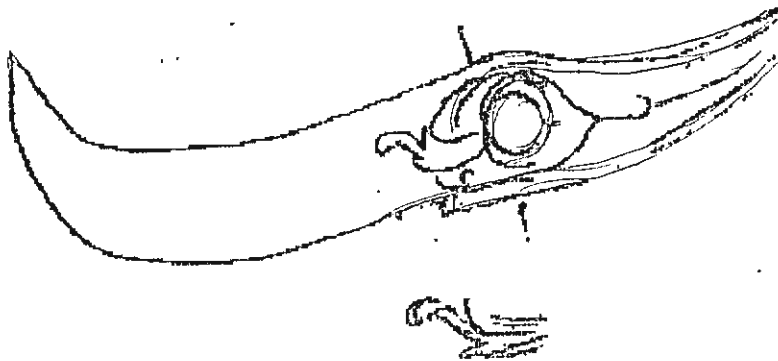
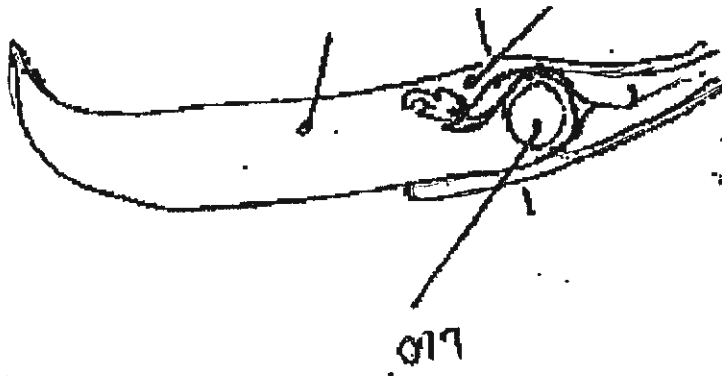
ลำดับที่	ดอกลาย	ที่มา	ความหมาย
๑.			ทำรำรำมือแบ ออก
๒.			ทำกำมือหรือมือจีบ หงายขึ้น หรือท่าทางต่อຍคู่ ต่อสู้
๓.			ทำกำมือหรือมือจีบ คว่ำลงหรือท่าทางจะ ตะครุบเหยื่อหรือต่อຍต่อสู้
๔.			ท่าแบบมือตรงหรือท่าทาง คู่ต่อสู้
๕.			ท่าสลับมือหรือท่าเปลี่ยน กระบวณท่ารำ
๖.			ท่าเดินหรือท่าก้าวออกไป

ลำดับที่	ดอกลาย	ที่มา	ความหมาย
๗.		ดอกพิกุล	คนโบราณใช้ดอกพิกุลมา ประดับแก้มหรือมัดผม
๘.		ดอกบัว	"กลีบดอกบัว" คนโบราณ ใช้รองของสูง
๙.		ตา	กริชมี 3 ตาอยู่ข้างนอก 2 ตาข้างใน 1 ตา

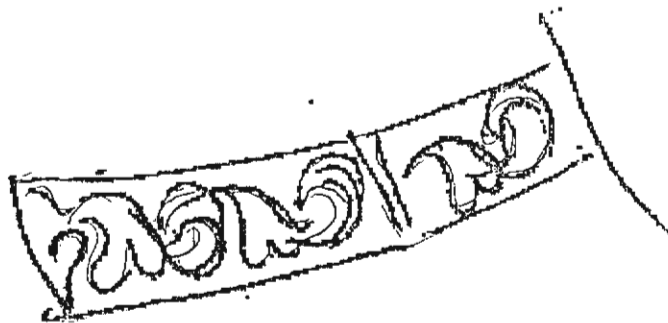
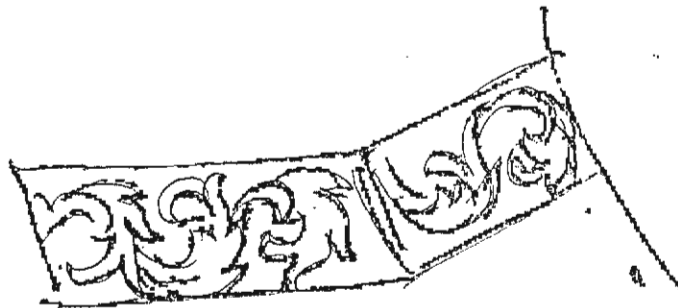
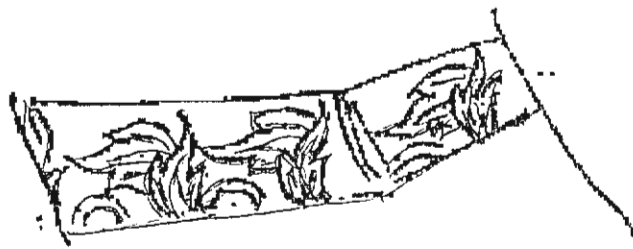
การถ่ายภาพของตาและจมูก

จมูก

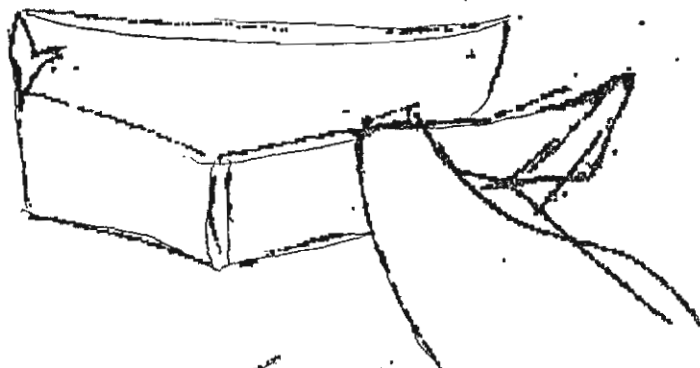
ขนตา

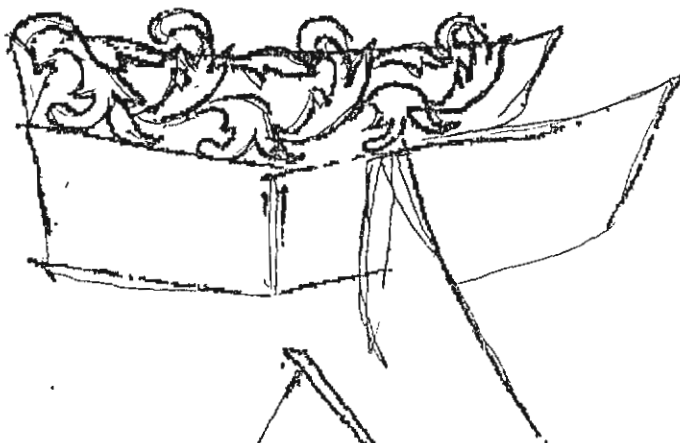
๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

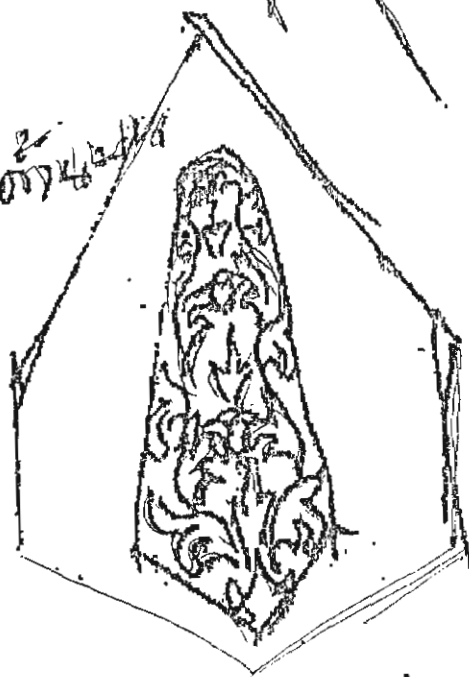
ดอกสายพวงทอง

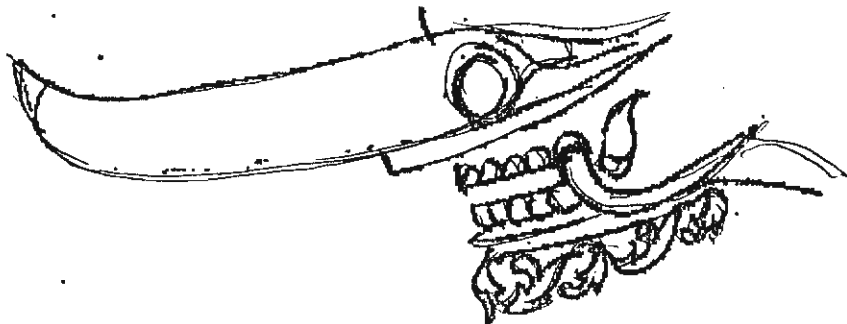

๑
สายพวง

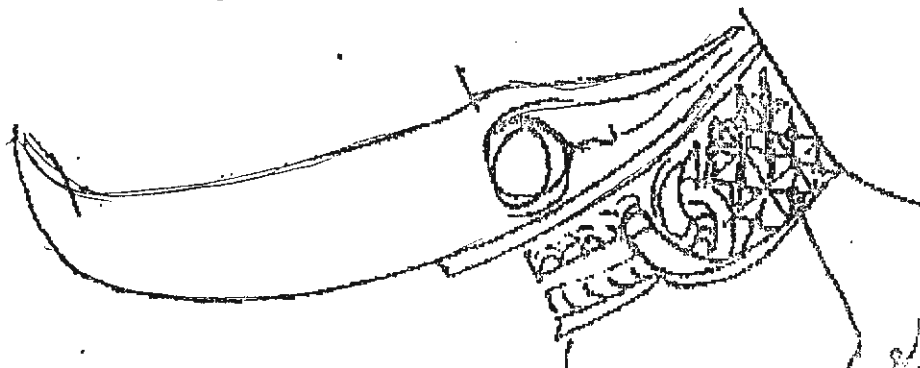

๒
สายพวง

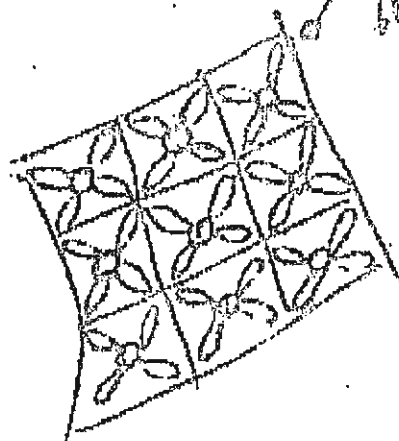

6957

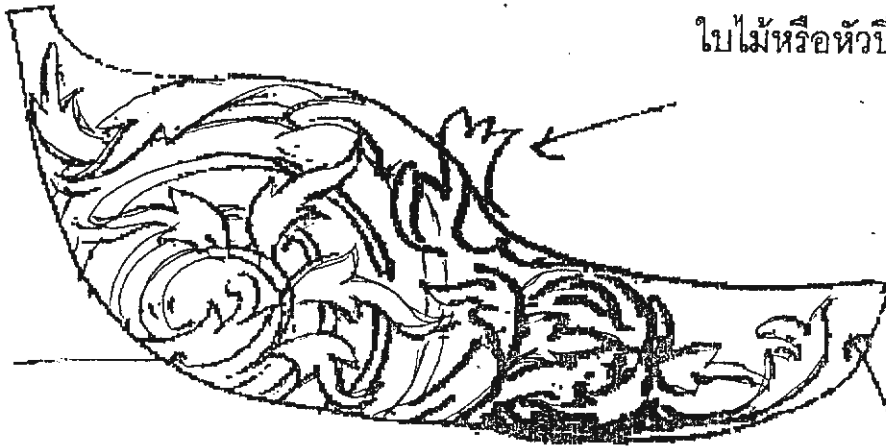
6958

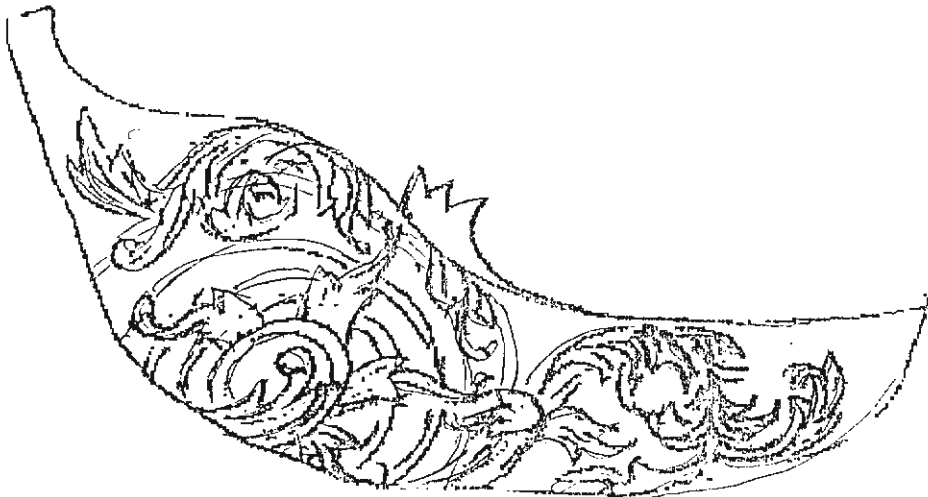
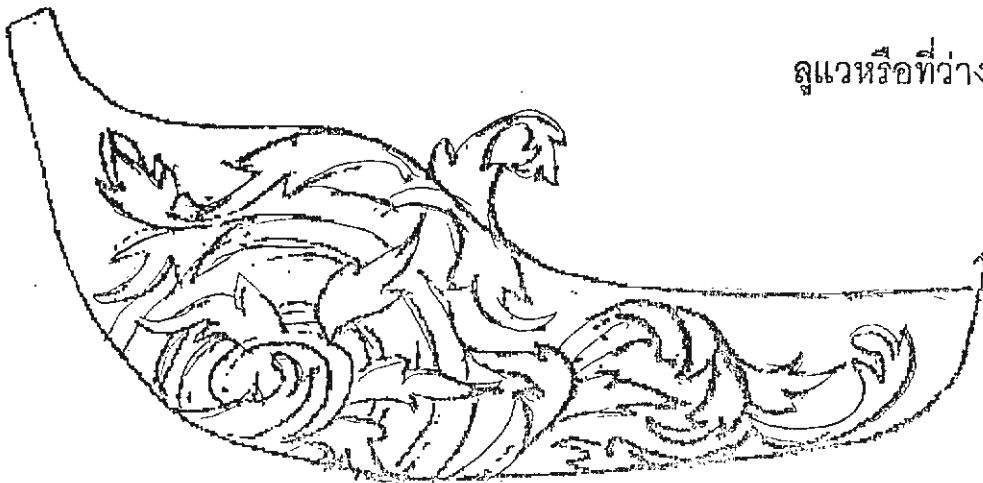
ดอกสายทูลหรือปีก

ใบไม้หรือหัวปีก

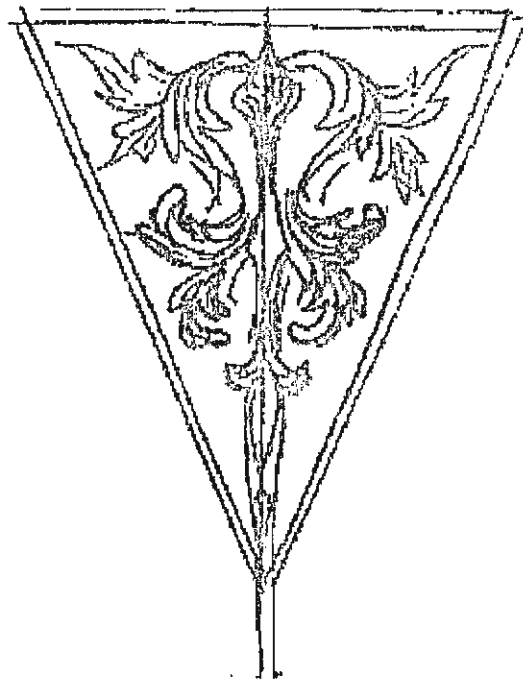
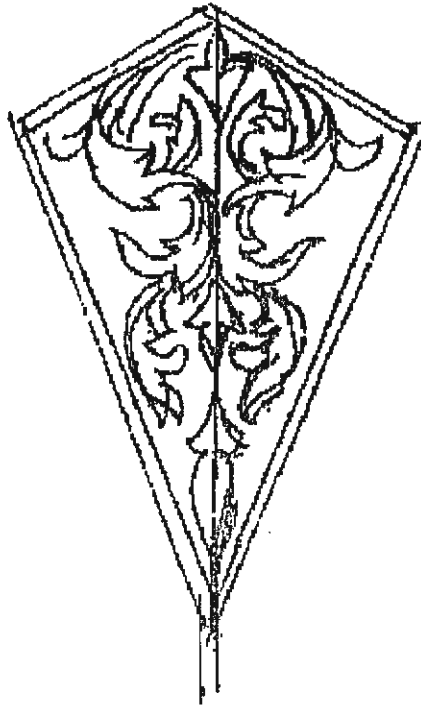
ก

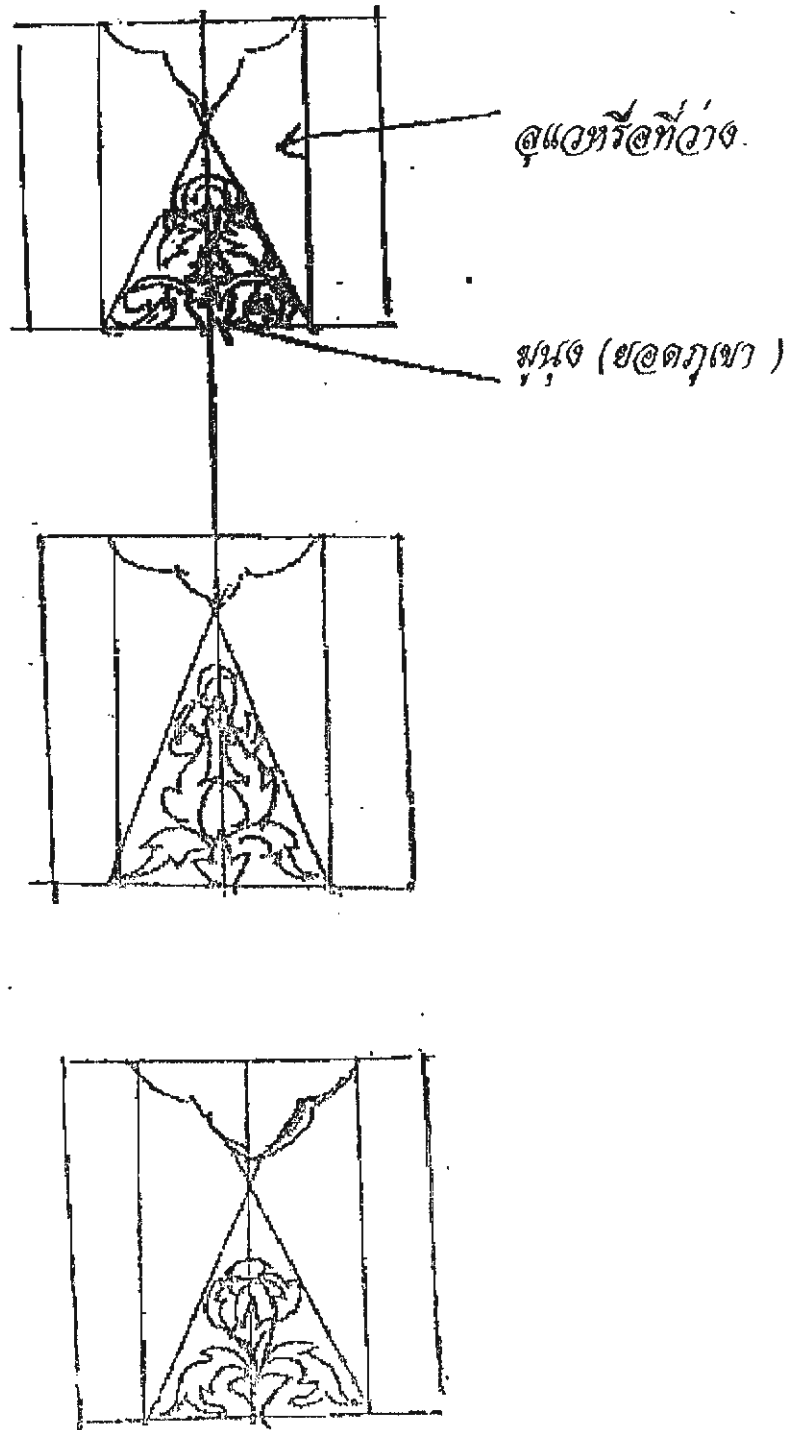
ดูแนวหรือที่ว่าง

ดอกสายน้ำผึ้ง

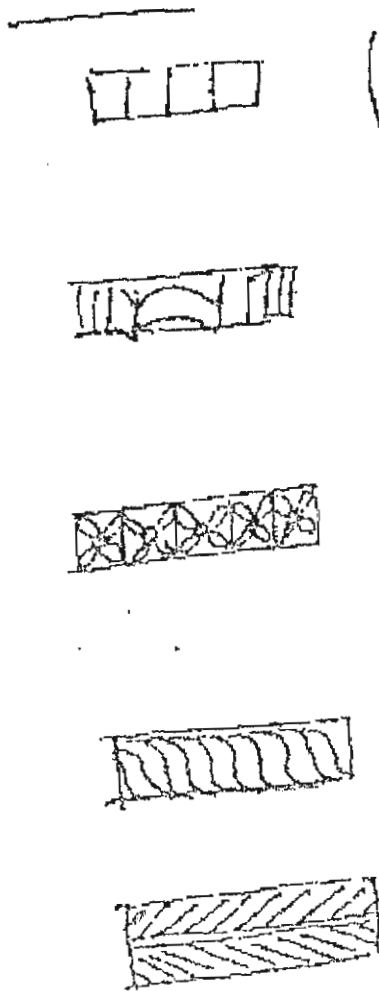

ลายพุ่ม (ยอดกุหลาบ)

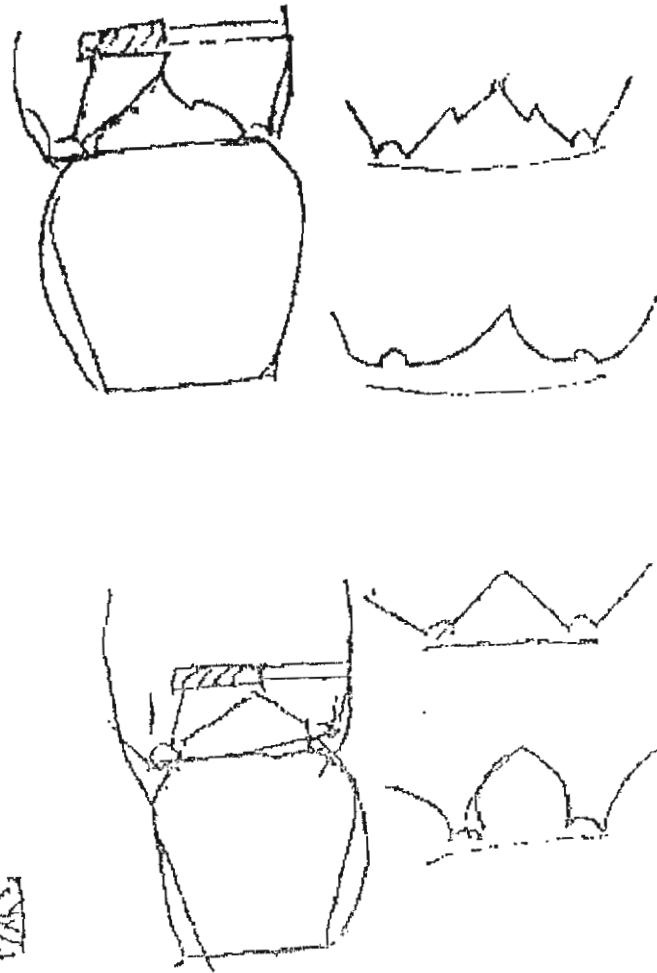

กำไลขนาและกลีบดอกบัว

กำไลขนา

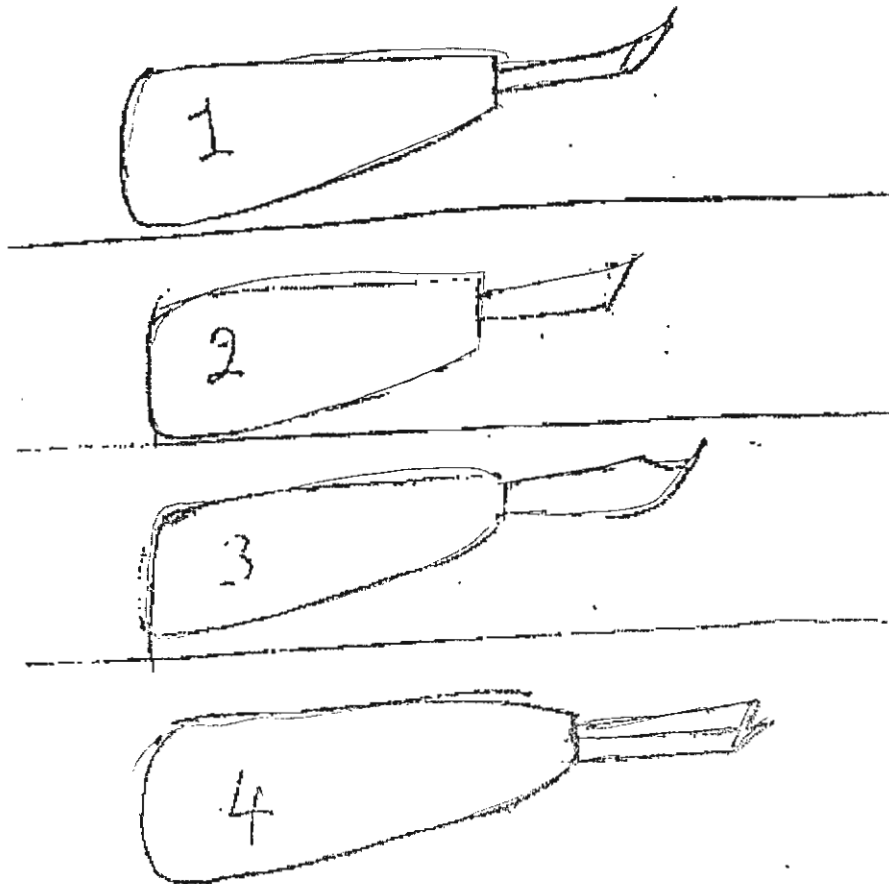
กลีบดอกบัว

ดอกสายห่อไทย

เครื่องมือแกะสลักที่กริช

1. รูปปลายแหลม ใช้แกะลายนาร่อง
2. รูปหน้าตัด ใช้ทำความสะอาด
3. ปลายโค้งเรียวเล็ก ใช้แกะสลักเส้น
4. รูปตัววีใช้เจาะร่องให้สะอาดและสม่ำเสมอ

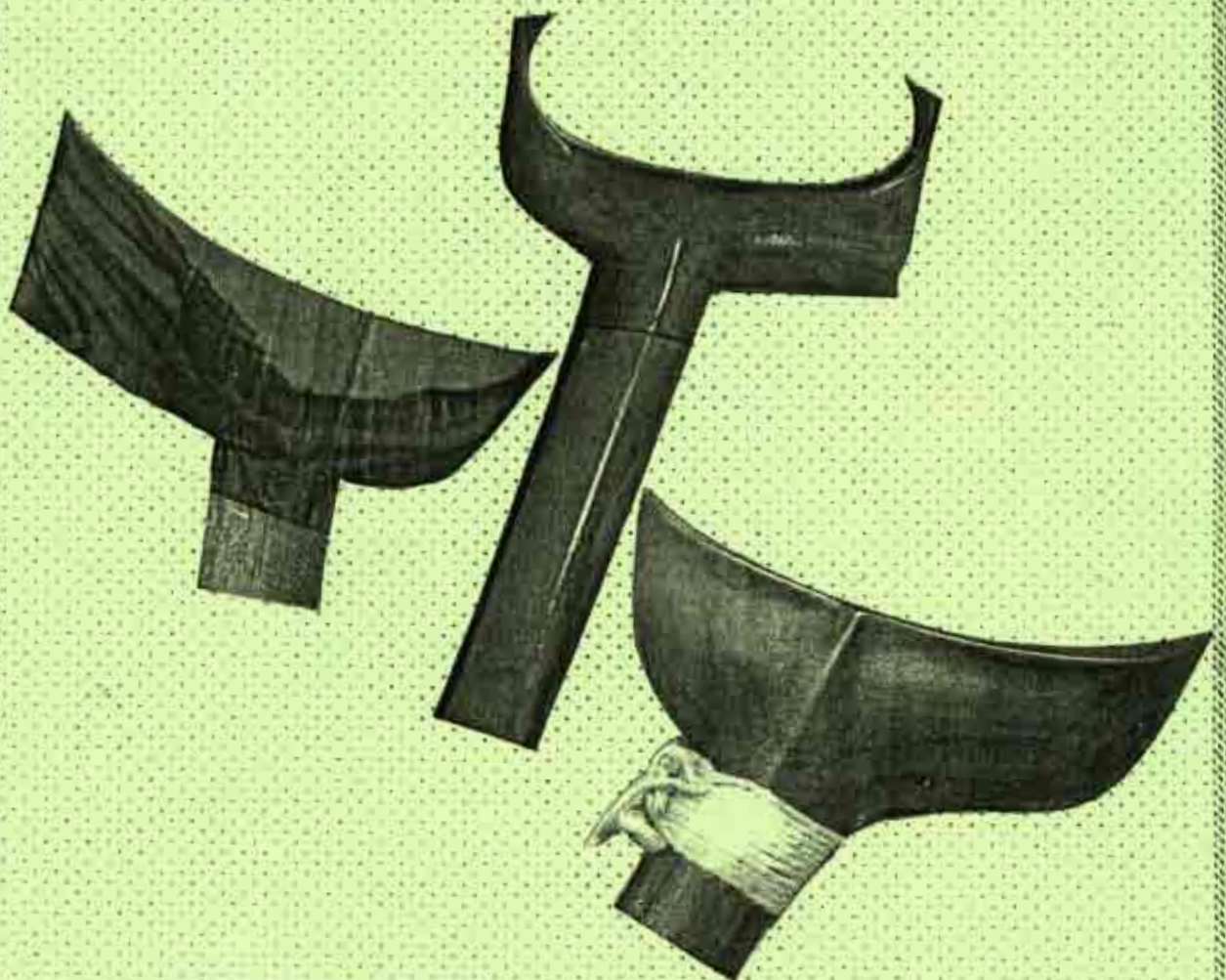
เอกสารประกอบความรู

เรื่อง

เทคนิคในการทำอาเบ (ปีกฝักดาบง)

ปีกฝักบุษี(แดแน็ง)

ปีกฝักข้อหารับัดันหรืออาเนาะดิง

สทอ.ภาค
TRF REGIONAL OFFICE

สทอ
TRF

กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

(นายนิตะวดี อรรถนุ)
อักษารณวิเทศกิจ

19 ต. ค. 2543

เอกสารประกอบความรู^๒ เรื่อง

เทคนิคในการทำสไลด์

ปักหลักตายง

ปักหลักบุษิณ(แด่แม่)

ปักหลักซื้อหารับรู้หรือเอาเนาะล้ง

โดย

นายดีพะลี้ อะตะบุ

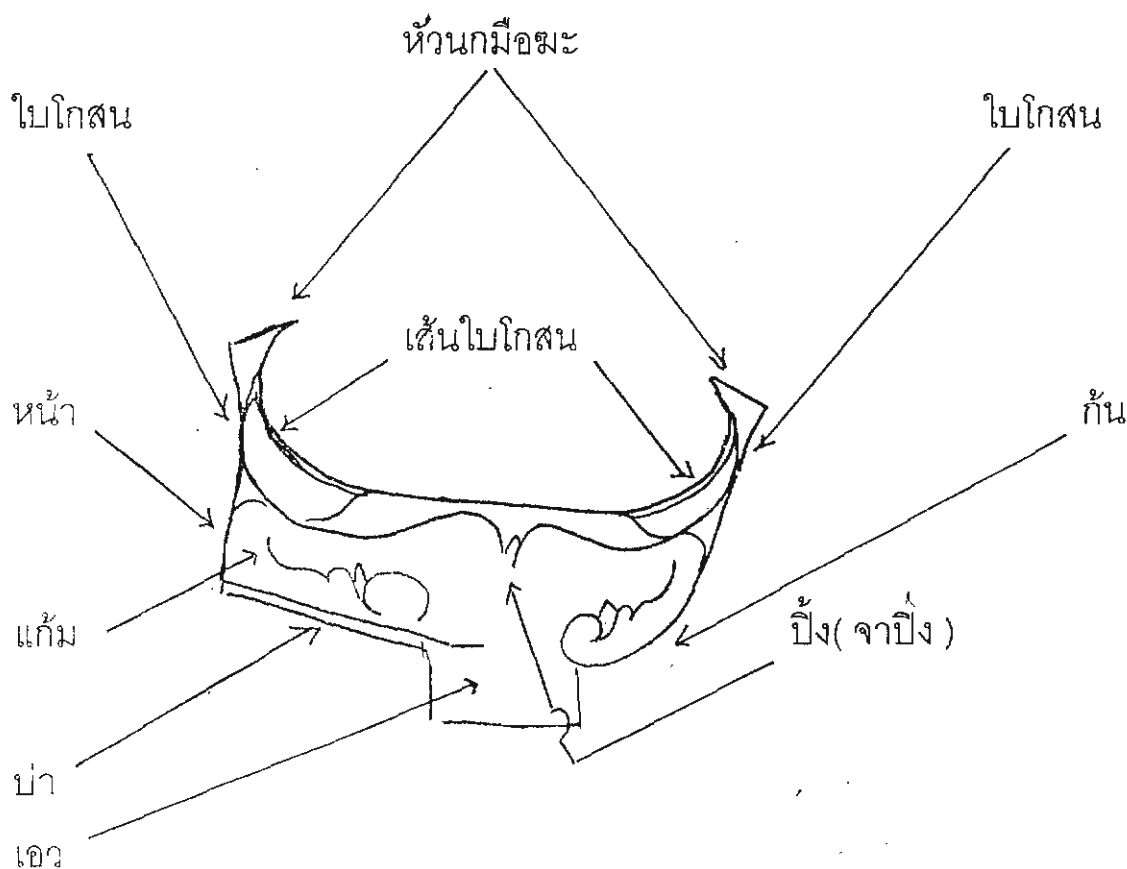
วิทยากรอาชีพท้องถิ่นวังท่ากริช

19 ต.ค. 2543

เทคนิคในการทำสาเป (ปีกผักตบถ)

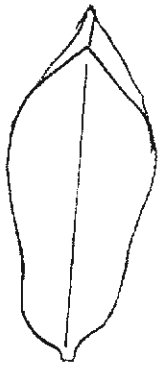
การทำสาเปตาบองนับว่า ถ้าใครทำได้ถูกต้องตามตำราจริงๆ แสดงว่า สุดยอดของการเรียนรู้เรื่องกริช เพราะที่มาของสาเปตาบอง และประโยชน์ใช้สอยสูงมาก ซึ่งพิเศษพิสดารกว่าสาเปอื่นๆ

สัดส่วนที่สำคัญของสาเปตาบอง

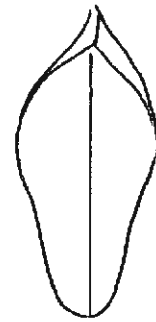

โครงสร้างของสาเปตายุ้ง

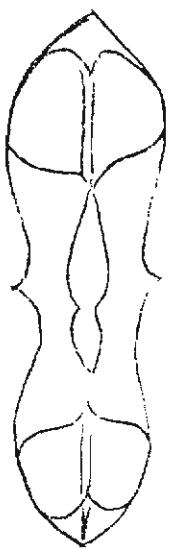
ด้านหน้า

ด้านหลัง

ด้านบน

ด้านล่าง

โครงสร้างของฝัก (บาตัง)

การทำฝักของกริช ซึ่งผู้รู้เรื่องกริชได้จำแนกเรื่องฝัก

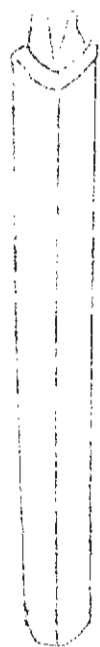
มีถึง 4 รูปแบบด้วยกัน

ตัวอย่าง ฝักดาบง

ด้านหน้า

หน้าตัด

ก้นฝัก

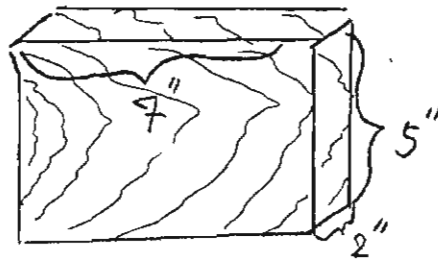

ก้นฝัก(ปาตะ ตำปุง)
หรือก้นกะล่ำ

ขั้นตอนในการทำสาเปตาญง

- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม อย่างเช่นไม้ ไม้ที่นิยมใช้ในการทำสาเปส่วนมากเป็นไม้เนื้อแข็งอย่างเช่น ไม้แก้ว ไม้มะม่วงป่า ไม้สาวดำ ไม้ตองอ

ตัวอย่าง

ขนาดของไม้

หนา 2 นิ้ว

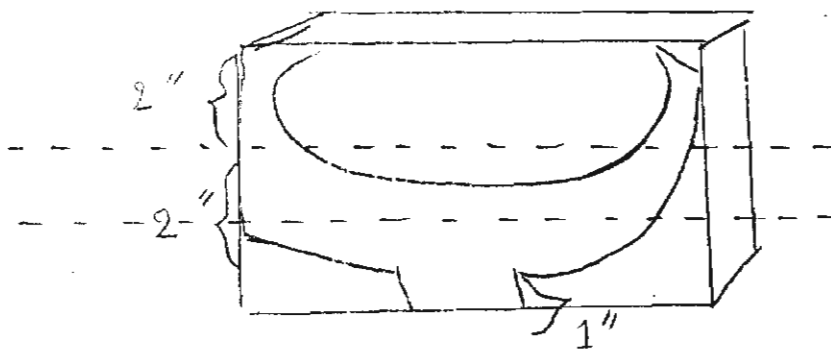
กว้าง 5 นิ้ว

ยาว 7 นิ้ว

2 X 5 X 7

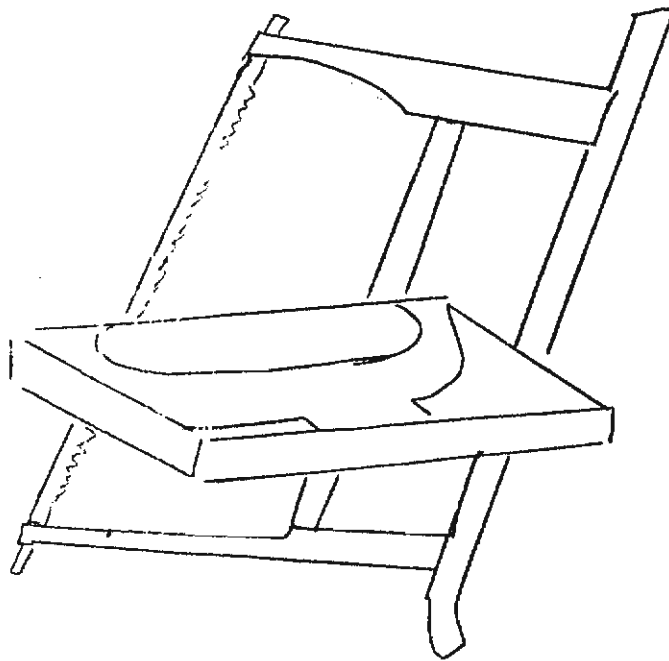
- เอาแบบจากตัวอย่างสาเปเก่าๆ หรือตัดกระดาษให้เป็นแบบแล้วทาบบนไม้ที่เตรียมไว้ แล้วขีดเส้นด้วยดินสอ

ตัวอย่าง

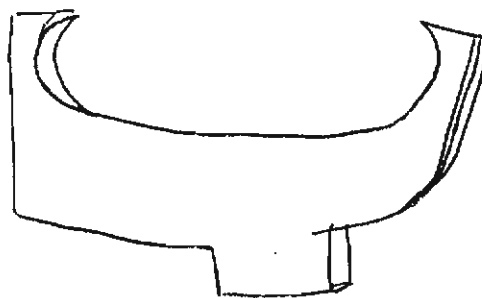

3 ใช้เลื่อยยกหรือเลื่อยฉลุ ตัดไม้ตามเส้นที่ขีดไว้

ตัวอย่าง

โครงสร้างที่ออกมา

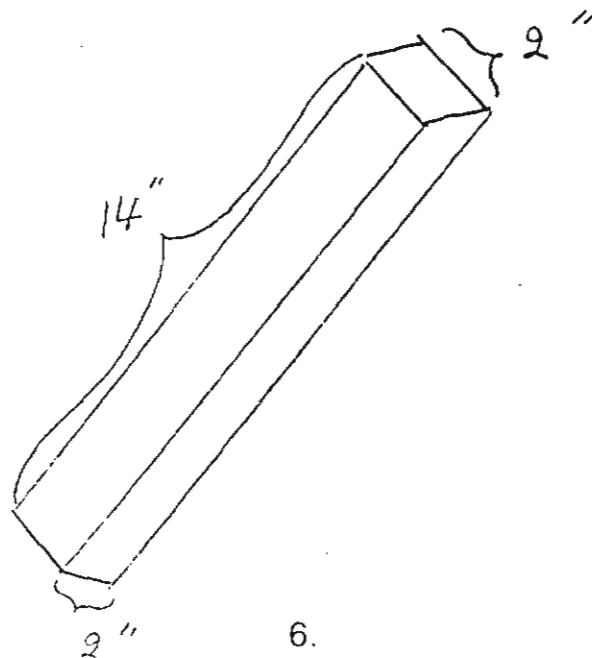
4. ใช้ขวานถากให้ได้รูปทรงที่ต้องการ

5.

5. ใช้บั้งปลายแหลมฝน ชัด ฤ ให้ได้รูปทรงที่สมบูรณ์ แล้วเจาะรูเพื่อเข้าเดือยกับฝัก
6. ใช้มีดแกะสลักแกะตกแต่งส่วนที่เว้าโค้ง ที่เป็นเส้นและคว้านรูปากสาเปให้กว้างเท่ากับเดือยของฝัก

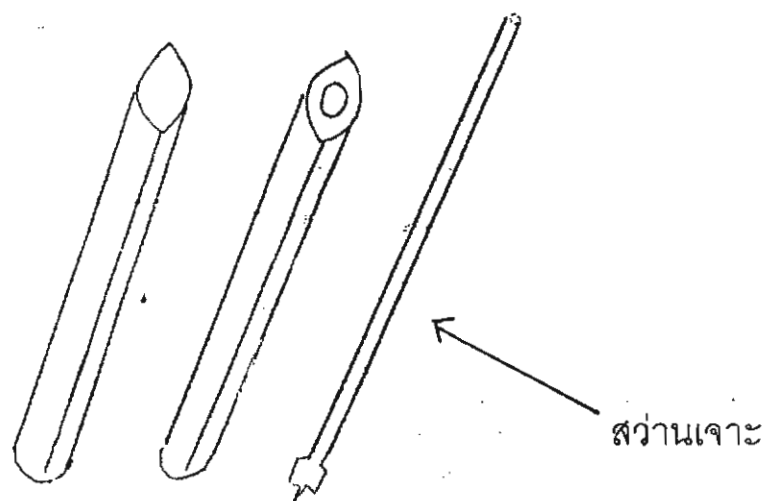
ขั้นตอนในการทำฝักตาบุง

1. ให้เตรียมไม้สีเหลี่ยม ยาวพอเหมาะ ไม้ในการทำฝักนี้นิยมทำด้วยไม้ประดู่ ไม้สะเดา ไม้มะม่วงป่า สาวดำ
ขนาดของไม้ 2 นิ้ว X 2 นิ้ว X 14
หนา 2 นิ้ว กว้าง 2 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว
ตัวอย่าง

2. ให้ถากหรือไสกบให้ไม้ที่เป็นสี่เหลี่ยมมาเป็นรูปทรงกลมมนแล้วเจาะรูให้ทะลุทั้งสองข้างจากปากฝักถึงก้นฝัก

ตัวอย่าง

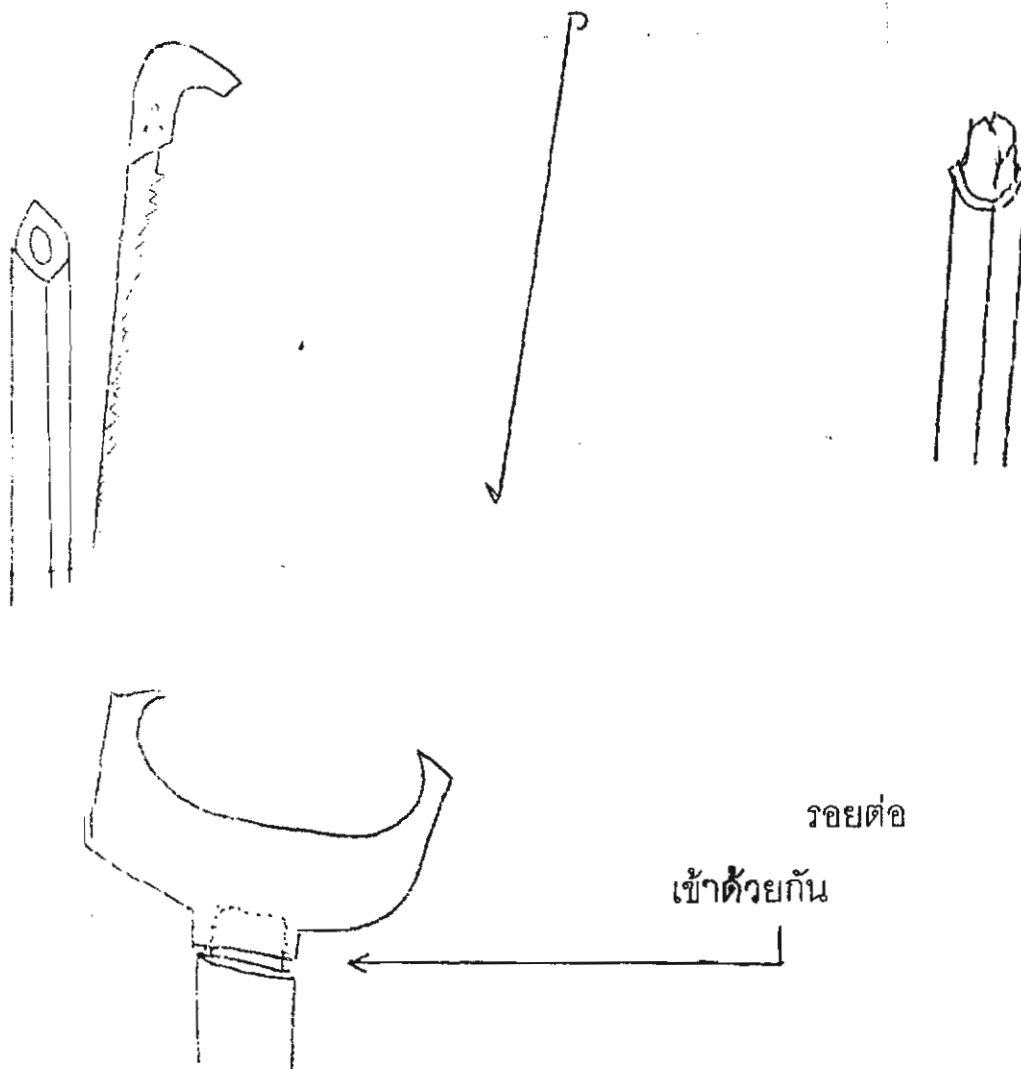
2. ใช้เลื่อยหางหนูเซาะเข้าไปในรูให้กว้างและใช้เหล็กตะขอเกี่ยวสอดเข้าไปในรูแล้วดึงไม้ ออกเพื่อให้กว้างพอที่จะใส่ใบมีดกริชเข้าไปเสร็จแล้วให้ทำเดือยเพื่อประกอบเข้ากับสาเป อย่างสนิดเรียบ อย่าให้มีรอยตำหนิว่าเข้าไม่ได้

ตัวอย่าง

เลื่อยหางหนู

เหล็กเกี่ยว

เดือย

4. ให้ใช้บั้งปลายแหลมขัดถูตกแต่งให้ได้รูปทรงที่ต้องการ เสร็จแล้วให้ขัดด้วยกระดาษทรายหยาบ เบอร์ 80 แล้วล้ดบด้วยกระดาษทราย เบอร์ 100 , 320, 1000
5. ให้ทดลองใส่ใบกริชดูและที่สำคัญในการเข้าใบมีดกับฝัก จำเป็นต้องปรานิต เพราะใบมีดกริชจะมีหัวจึงจกหาบปิดรูของปากฝัก
 สาเป ถ้าหากเราใส่ใบกริชโดยไม่ได้คำนึงถึงสิ่งเหล่านี้แล้วรูของปาก
 สาเปจะไม่เข้าสนิท ดูแล้วไม่สวย

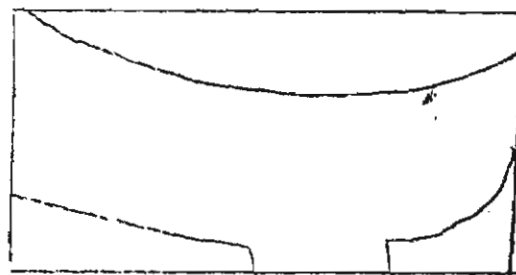
การทำสาเปบุษมิสหรือแดเบ็ง

การทำสาเปในรูปแบบบุษมิสนี้ จำเป็นจะต้องใช้เครื่องมือหลายชิ้นและเครื่องมือเหล่านี้บางชิ้นจะต้องทำขึ้นมาเอง

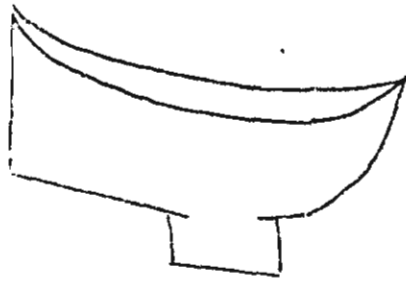
ขั้นตอนในการทำ

1. ให้เตรียมไม้แผ่นขนาด 1.5 4 6 หนาหนึ่งนิ้วครึ่ง กว้างสี่นิ้ว และยาวหกนิ้ว
2. ให้ตัดกระดาษแข็งมาเป็นแบบ แล้วมาทาบบนไม้ที่เตรียมไว้แล้วขีด
 ร่ายดินสอดตามแบบ แล้วใช้เลื่อยอกตัดให้ได้รูปทรง

ตัวอย่าง

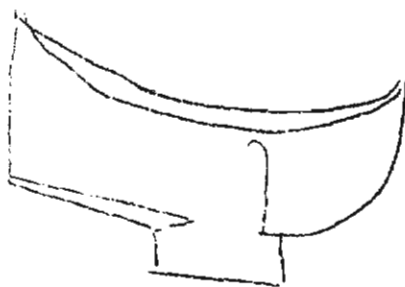
3. ใช้ขวานถากให้ได้รูปทรงตามแบบ

4. ใช้ขวานโบราณถาก (จี๋ตา) ถากข้างๆ ของสาเปทั้งสองข้างให้กว้างลึกเข้าไป
ทั้งสองข้างแล้วใช้มีดเหล้ามาขัดให้ผิวสาเป เสร็จแล้วใช้มีดแกะสลัก แกะตก
แต่งให้ได้รูปทรงตามแบบ

ตัวอย่าง

ด้านข้าง

ส่วนที่กว้างเข้า

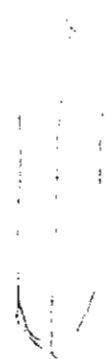
ส่วนที่กว้างเข้า
กัน

ด้านบน

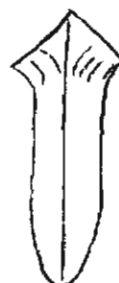
ด้านหน้า

ด้านหลัง

ด้านข้าง

10.

การทำฝักบาตงแบบบุษิส

ฝักบุษิสจะมีลักษณะกลมมนทำทำจะแบนกว่าฝักตาตอง

ขั้นตอนในการทำฝักบุษิส จะเหมือนกับขั้นตอนในการทำ

ฝักตาตองทุกประการแต่กันฝักเท่านั้นที่มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนกันซึ่งจะมีลักษณะ
ดังนี้

ตัวอย่าง

กันฝักแบบบุษิส แบบโบราณ

แบบ 1.

แบบ 2.

ฝัก
แผ่นรอง
เดือย

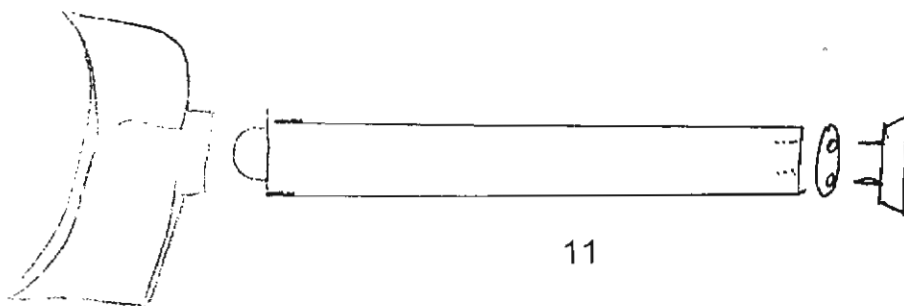

กันฝักบุษิส

กันฝัก

กันฝัก

ส่วนประกอบของฝักบุษิส (แดแบ็ง)

การทำสาเป ชือหารีบูลัน

การทำสาเป ชือหารีบูลันนั้น มีขั้นตอนเหมือนกับสาเปบูมิลสทุกประการ แต่โครงสร้างไม่เหมือนกัน

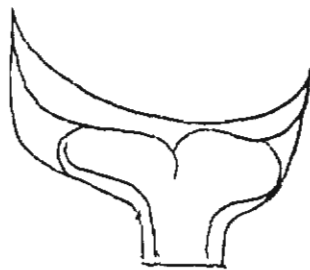
สาเปชือหารีบูลัน หมายถึง พระจันทร์เสี้ยวแรมหนึ่งค่ำซึ่งจะมีโครงสร้างดังนี้

เหลี่ยมดาว

ไบโกสน

หน้า

แก้ม

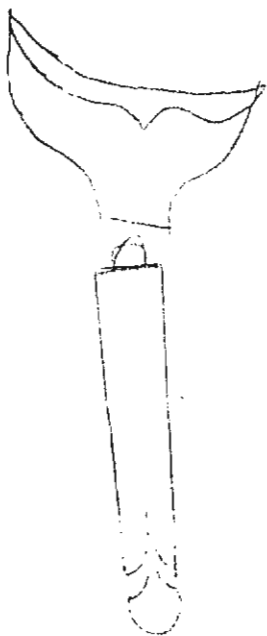
ปั้ง (จาปั้ง)

ไบโกสน

ก้น

เอว

สัดส่วนที่สำคัญของสาเป ชือหารีบูลัน

ก้นฝักรูปตาขวาน

เปรียบเทียบหน้าตัดของฝัก

ชือหารีบูลัน

ตาขวาน

บูมิลส (แดแบ็ง)

บทสรุป

ในเมื่อท่านได้เรียนรู้เรื่องการทำสาเปและฝักกริชแล้วผู้เขียนคิดว่าท่านสามารถที่จะใช้ความรู้เหล่านี้ให้เป็นประโยชน์กับตัวท่านเองและส่วนรวมได้ โดยท่านเข้าหากลุ่มทำกริชที่มีอยู่เดิมแล้วและซักถามปัญหาข้อข้องใจ เทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นจะต้องให้แน่นอน (อินชาอัลเลาะห์) ความสำเร็จของท่านอยู่แค่เอื้อมมือแล้ว

4 C

(นายตีพะลี อะตะบู)

วิทยากรอาชีพท้องถิ่นช่างทำกริชรามัน

25 ต. ค. 2543

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ศาสตร์กับศิลปะทั่วไป	1
- ศาสตร์กับศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น	1
- ศาสตร์กับวัฒนธรรมอิสลาม	2
การฝึกสุขภาพจิต	3
- การฝึกสุขภาพกายและกำลังภายใน	4
- ค่านิยมและการตลาด	4
- การอนุรักษ์และการเผยแพร่	5
2. เทคนิคในการตีกริช	6
- สูตรทำให้ใบกริชดูเก่า (สูตรโบราณ)	10
- สูตรทำให้ใบกริชดูเก่า (สูตรใหม่)	10
- การเรียนรู้รูปแบบของใบกริชและเนื้อเหล็ก	10
- กรรมวิธีในการทำปามอร์ธรรมชาติ	12
3. ความเป็นมาของลวดลายกริช	14
4. เทคนิคในการเขียนดอกลายท้องถิ่น (ลายหัวกริช)	23
5. เทคนิคในการทำสาเป (ปีกฝักดาบ)	32
6. การทำปลอกสวมกัน (ปาดอกเกาะ)	40
7. การฝึกทำกริชด้วยตนเอง	44

1. ศาสตร์กับศิลปะทั่วไป

- ความหมายของศาสตร์

ศาสตร์หมายถึงการเรียนรู้โดยรับช่วงมาจากครูซึ่งสืบเนื่องต่อกัน
มาอย่างมีระบบแบบแผนและมีประสิทธิภาพ

- ความหมายของศิลปะ

ศิลปะหมายถึง สิ่งที่จะนำหรือผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ถึงจุด
ประสงค์ปลายทาง

- ศิลปะในการคิด

ศิลปะในการคิด คือการใช้ความคิดอย่างชาญฉลาด อย่างมีศิลปะซึ่งความคิด
เหล่านี้สามารถที่จะนำเจ้าตัวจัดลำดับอย่างมีระบบมีระเบียบแบบแผนและ
สามารถนำไปปฏิบัติได้

- ศิลปะในการพูด

ศิลปะในการพูด คือการใช้คำพูดเลือกสรรหาถ้อยคำที่สามารถเป็นสื่อและ
เปลี่ยนความคิดหรือสร้างความคิดของผู้ฟังได้อย่างมีระบบตามความต้องการ
ของผู้พูดโดยใช้ภาษาและสำเนียงประกอบเข้าด้วยกัน

- ศิลปะในการทำงานทั่วไป

ศิลปะในการทำงานทั่วไป คือการทำงานอย่างมีระบบแบบแผนซึ่งจะนำไปสู่
ความสำเร็จและปลอดภัยอย่างมีคุณภาพ

- ศิลปะในงานศิลปะ

ศิลปะในงานศิลปะ คือการมีศิลปะในงานศิลป์หรือการทำศิลปะอย่างมีระเบียบ
แบบแผน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของผู้ทำตามเจตนารมณ์หรือแนวคิดที่วาง
ไว้อย่างมีความสุข

ศาสตร์กับศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น

ความแตกต่างของวัฒนธรรม วัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรมล้วนแต่มีความงอกงามเกิด
ขึ้นตามแนวคิดของภูมิปัญญา ซึ่งดินร่นต่อสู้กับวิถีชีวิตตามสภาพสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน
ความแตกต่างของท้องถิ่น ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นนั้นย่อมมีความแตกต่างกันทั้งทางด้าน
ภูมิอากาศและภูมิประเทศรวมถึงสิ่งที่มีชีวิตต่าง ๆ นานา พืชพันธุ์

1. ศิลปะการละเล่นพื้นเมือง การละเล่นพื้นเมืองของคนพื้นเมืองนั้นเป็นศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งจะนำไปสู่ความคิดรวบยอดให้เกิดปัญญาเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาการทุกด้านให้เจริญงอกงาม

ศิลปะการแต่งกาย การแต่งกายนับว่ามีความสำคัญมาก ซึ่งจะบ่งบอกถึงฐานะความเป็นอยู่และพฤติกรรมของเจ้าตัวจะปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติตามสถานภาพ สถานการณ์ และกาลเวลาตาม ยุคสมัย

ศิลปะการกินและที่อยู่อาศัยการกินของที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และที่อยู่อาศัยถูกสุลักษณะเข้ากับสิ่งแวดล้อมมีความปลอดภัยจาก ภัยธรรมชาติทั้งอัคคีภัยและวาทภัยต่างๆ ศาสตร์กับวัฒนธรรมอิสลาม

ตามเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมอิสลาม แล้ววัฒนธรรม อิสลามเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่เกิดขึ้นท่ามกลางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งเดิมมีอยู่แล้วจึงทำให้ง่ายแก่การเปรียบเทียบและเลือกใช้ เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมอิสลามก็คือจะเน้นความดีงาม ความสะอาด ความปลอดภัยและความพอดี

วิถีชีวิตตามวัฒนธรรมอิสลาม วัฒนธรรมอิสลาม เป็นทางเลือกใหม่ที่เกิดขึ้นและสามารถรับปฏิบัติได้ทุกสถานะภาพ สถานการณ์ตลอดกาลเวลาจนสุดวันแปรโลก ซึ่งเป็นสูตรสำเร็จรูปแบบของวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดปัญญานำทางไปสู่ความสันติสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า และเป็นแนวทางที่พระเจ้าเป็นเจ้าโปรดปราน ฉะนั้นวิถีชีวิตที่ดำเนินจำเป็นจะต้องสรรหาความสุขให้กับตัวเองและครอบครัวรับปฏิบัติในขั้นตอนต่อไป

ความเชื่อของมุสลิมตาม (อากีดะ) อากีดะ คือ สิ่งที่ถูกพันความเชื่อของแต่ละคนยึดมั่นยึดถือเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติตนดำรงคัมภีร์อยู่กับตัวตลอดชีวิตซึ่งสร้างปัญหาสร้างแนวคิดเป็นของตัวเองเพื่อสรรหาแก่นแท้และความเป็นจริงทุกด้าน แนวคิดเหล่านี้มุสลิมส่วนมากจะใช้ความคิดตามแนวคิดของ (อะห์ลิซุนนะห์และยามาอะฮ์) คือจะถือหลักการที่ (ยามาอะห์อุลามา) หรือสถานักวิชาการกำหนดแนวทางและยึดถือปฏิบัติของรอซูล (พระศาสดามุฮัมมัด) เป็นต้นแบบ

วัฒนธรรมในการใช้อาหารในอิสลาม มุสลิมจำเป็นต้องมีอาหารใช้ป้องกันตัวและประโยชน์ใช้สอยอย่างเช่น มีดพกประจำตัวเพื่อใช้เชือดสัตว์มากินเป็นอาหาร ส่วนอาหารนั้น บทบัญญัติของมุสลิม (วาญิบ) หรือจำเป็นต้องป้องกันตัวหากตายโดยที่เจ้าตัวไม่ได้ป้องกันตัวถือ

ว่ามุสลิมผู้นั้นตกนรกซึ่งที่มาของวัฒนธรรมการพหุภาคีของชาวมุสลิมภาคใต้ของประเทศไทย ที่เน้นที่ละอวซึ่งใช้เป็นเครื่องประดับเป็นจิวเวลรี่โดยปริยาย

วัฒนธรรมการผลิตอาวูธในอิสลาม อิสลามห้ามไม่ให้รังแกหรือทำลาย มนุษย์, สัตว์, พืช, แม้กระทั่งตัวเอง ซึ่งการผลิตอาวูธนั้นแน่นอนไม่ใช่อาวูธร้ายแรง อิสลามเน้น การผลิตป้องกันตัวและผลิตปัญญาเพื่อมีสติมีความรู้มีเกราะป้องกันตัวจากการจู่โจมของ (ไซ ตอน) และ (นัปฺญ)หรืออารมณ์ร้ายที่อยู่ในตัว

วัฒนธรรมการทำของที่ระลึกและวัตถุให้สอยในอิสลามมุสลิมจะเลือกทำของที่ระลึกที่ไม่ขัดกับหลักสอนของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัดซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นคติความเชื่อ วัฒนธรรมการทำกริษาเพื่อเป็นของที่ระลึกนับว่าสำคัญมากสำหรับมุสลิมที่จะต้องศึกษาเพื่อเป็น แนวทางในการปฏิบัติในขั้นต่อไป

การฝึกสุขภาพจิต

แนวคิดการชำระจิตใจให้ว่างจิตใจเปรียบเทียบกับ ได้เสมือนแก้วที่มีน้ำใสสะอาดหากน้ำในแก้วขุ่นหรือ มัวมอมเราจะดูกันแก้วไม่เห็นหรือน้ำในแก้วมีคลื่นอยู่เราก็มองกันแก้วไม่เห็นเช่นเดียวกัน ฉะนั้นการ ที่จะดูกันแก้วให้เห็นก็ต้องทำให้น้ำในแก้วนั้นใสสะอาดและปราศจากคลื่นรบกวน

วิธีการทำให้น้ำในแก้วใสสะอาดได้ดังนี้

1. ป้องกันอย่าให้สิ่งอื่นเจือปนกับน้ำในแก้ว
2. ป้องกันอย่าให้มีลมหรือปฏิกิริยาทางเคมี
3. ป้องกันอย่าให้มีการเคลื่อนไหว

วิธีการทำให้จิตใจว่างโดยเปรียบเทียบ

1. ป้องกันไม่ให้มีสิ่งนึกคิดในใจ
2. ป้องกันอย่าให้มีเสียงรบกวนหรือปฏิกิริยาทางเคมี
3. ป้องกันอย่าให้มีการเคลื่อนไหว

การฝึกปฏิบัติสมาธิ

การนั่งสมาธิหรือเอียะติกอฟ ซึ่งเป็นอับาดะอย่างหนึ่งของมุสลิมที่ได้รับอนุญาตและจะนำสู่การ ชัดเกลาคจิตใจให้ว่างและสามารถสร้างปัญญาให้มีสติในการแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างดียิ่งซึ่งมุสลิมส่วน มากจะถูกขึ้นละหมาดในช่วงเที่ยงคืนที่เงียบสงบ (กิยามูลไลล์) มุสลิมจะไปมัสยิดรับน้ำละหมาด แล้วเข้าไปมัสยิดโดยละหมาด (ตาฮียาตุลมัยิด) แล้วจะนั่งสมาธิหรือนิก (นียัตเอียะติกอฟ) หรือ นั่งสมาธิ

การชำระร่างกาย คือ การทำร่างกายสะอาดทั้งร่างกายส่วนนอก, ส่วนในและถูกต้องตามหลักคำสอนหรือบทบัญญัติ ถ้าหากเราชำระล้างร่างกายข้างนอกข้างในแต่ผิดขั้นตอนหรือผิดหลักคำสอนของบทบัญญัติก็แสดงว่าการชำระร่างกายยังไม่สะอาด

การฝึกปฏิบัตินั่งสมาธิ การนั่งสมาธิมีการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ต้องมีน้ำละหมาดอยู่กับตัวเองตลอด เพราะนั่งสมาธิถือว่าเป็นการอิบาดะฮ์อย่างหนึ่งในอิสลาม
2. ให้นั่งตัวตรงโดยเท้าขวาทับบนเท้าซ้ายและมือขวาทับบนมือซ้าย ซึ่งมุสลิมจะใช้ด้านขวาทับด้านซ้ายตลอด
3. สายตาให้มองต่ำลงหรือจะปิดตาก็ได้

การฝึกปฏิบัติสมาธิและเดินลมปราณมีขั้นตอนดังนี้

1. หายใจคลายออกและสูบปอดอย่างสม่ำเสมอ
2. ค่อย ๆ สูบเข้าและคลายออกอย่างยาว ๆ
3. พยายามสร้างจิตใจให้หยุดนิ่งและมั่นคง

การฝึกปฏิบัตินั่งสมาธิและเคลื่อนจุดลมปราณมีขั้นตอนดังนี้

1. เมื่อคลายลมหายใจจะต้องสังเกตว่าสระรีระร่างกายของเรานั้นมีส่วนตรงไหนไม่สมบูรณ์รู้สึกตึงขัดหรือเจ็บเมื่อย
2. พยายามเคลื่อนย้ายจุดลมปราณที่เราหายใจเข้านั้นให้มุ่งไปที่จุดบกพร่องดังกล่าวนั้นแล้วค่อย ๆ เคลื่อนย้ายจุดลมปราณโดยคลายออกค่อย ๆ คลายออกทำซ้ำ ๆ หลายครั้งจนเป็นที่น่าพอใจแล้วก็หยุดเคลื่อนจุดลมปราณแล้วทำจิตใจแจ่มใสและเราจะรู้สึกสบายจิตใจสบายกาย

การฝึกสุขภาพกายและกำลังภายใน

ประวัติความเป็นมาและค่านิยม ใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนรำกิริษามัน, เป็นสื่อและเป็นแนวทางฝึกปฏิบัติในขั้นตอนต่อไป

ค่านิยมและการตลาด

ข้อมูลการตลาดเบื้องต้น การตลาดของกิริษในเบื้องต้นนี้ ยังไม่มีการตลาดที่สนองความต้องการของผู้บริโภคได้จนนั้นการทำกิริษจึงมีปัญหาเรื่องขายส่งออเดอร์

การวิเคราะห์การตลาด ตลาดขายกิริษส่วนมากจะทำธุรกิจรวมกับของโบราณซึ่งมีการกำหนดราคาที่ไม่แน่นอน ส่วนการตลาดของที่ระลึกก็มีศักยภาพขายกิริษได้น้อยเพราะกิริษราคาแพงไม่สามารถซื้อเป็นของที่ระลึกเหมือนของทั่วไป ส่วนมาก

ผู้อุปโภคสิ่งซื้อโดยตรงมีการตกลงราคาล่วงหน้ากันเรียบร้อยแล้วส่วนทางตลาดนั้นคงทำได้
อย่าง

การสร้างค่านิยม ค่านิยมของกริชส่วนมากจะมีความสำคัญทางด้านศิลปะวัฒนธรรม
ท้องถิ่นซึ่งปัจจุบันผู้อุปโภคไม่สามารถซื้อมาใช้ประโยชน์กับตัวเองตามวัฒนธรรมการใช้กริช
เพราะมีกฎหมายบังคับควบคุมเป็นอาวุธร้ายแรงกริชกลายเป็นของที่ระลึกของโบราณระดับบ้าน
สำหรับคนมีเงินเท่านั้น

แผนการตลาด ,กลุ่มเป้าหมายและกรรมวิธีในการซื้อกริชตามแนวโบราณใน
สมัยโบราณนั้นกริชเป็นศิลปะวัฒนธรรมซึ่งมีความจำเป็นกับผู้อุปโภคต้องมีใช้เป็นกิจวัตรประจำ
วันจึงไม่ต้องกังวลเรื่องแผนการตลาด, กลุ่มเป้าหมายอะไรทั้งสิ้นสำหรับกรรมวิธีในการซื้อขาย
กริชตามแนวโบราณนั้นจำเป็นช่วงทำกริชในสมัยปัจจุบันศึกษาเรียนรู้เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในขั้น
ต่อไป

การขายกริชในสมัยโบราณ กริชคนโบราณถือว่าเป็นของมีคมเป็นอาวุธซึ่งจะไม่
นิยมให้กับผู้ใดผู้หนึ่งนอกจากมีการขายเท่านั้นฉะนั้นเมื่อมีคนให้กริชก็จะมีผู้รับกริชจะจ่ายเงินค่า
กริชเป็นเหรียญบาท 5 บาท 10 บาทก็สุดแล้วแต่กรณี (บางคนถือว่าเป็นการแก้เคล็ด)

การขายกริชจะไม่มีกริชไปก่อนแล้วค่อยจ่ายทีหลังจะต้องจ่ายสดเลย

การซื้อขายกริชจะไม่มีกริชมัดจำหรือจ่ายล่วงหน้าหรือซื้อโดยไม่ได้ดูกริช

การอนุรักษ์และการเผยแพร่

เตรียมข้อมูลที่ต้องการ ข้อมูลขั้นพื้นฐานนั้นสำหรับสมาชิกใหม่ที่จะเข้ากลุ่ม
ทำกริชจะต้องมีดังนี้

1. เคยดูตัวอย่างกริชมาแล้ว
2. เข้าใจเรื่องทำกริวพอสมควร
3. มีเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้
4. มีวัสดุที่ต้องการ

เตรียมวัสดุ เครื่องมือและจัดตั้งคณะกรรมการทำงานการทำกริชจำเป็นจะต้องใช้กลุ่ม
งานหรือทีมงานเพราะกริชแต่ละเล่มจะต้องประกอบด้วยด้าม , ปลอดสวมกัน, พักและใบมีด
ฉะนั้นลักษณะงานก็ต้องแยกส่วนประกอบเข้าด้วยกันจึงจะเป็นกริชสมบูรณ์และสามารถขายได้

การทำงานเป็นกลุ่ม เมื่อทำงานระบบกลุ่มแน่นอนในด้านคุณภาพของงานแตกต่างกันไป ด้วยนั้นจำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่างมาบริหารงานและจะต้องมีตรวจคุณภาพให้ได้ มาตรฐานจึงจะจำหน่ายได้

2. เทคนิคการตีกรีซ

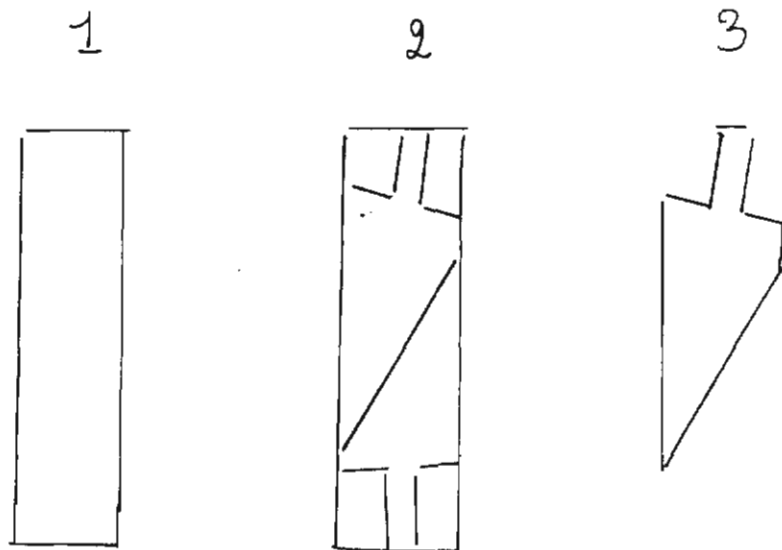
การทำกรีซซึ่งเป็นเรื่องของโลหะวิทยาจนนั้นใบกรีซแต่ละเล่มนักโลหะวิทยาทำขึ้นมาไม่เหมือนกันทั้งรูปทรง , ประโยชน์ใช้สอยส่วนประสมของธาตุหลักส่วนระดับของใบกรีซสิ่งเหล่านี้ บ่งบอกถึงฐานะด้วย

ขั้นตอนในการทำ (ตากกรีซ) มีดังนี้คือ

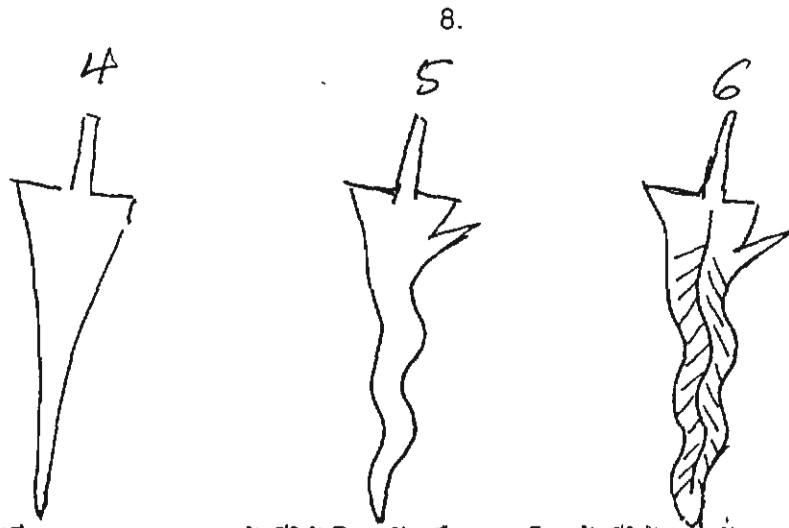
1. ขั้นตอนเตรียมเนื้อเหล็ก โดยมาผสมตีพอกธาตุหลักหลาย ๆ ชนิด เข้าด้วยกันซึ่งมาตีให้เป็นแผ่น (เหล็กเส้นแบน) ขนาดที่ต้องการพอที่จะทำกรีซพอที่จะทำใบกรีซตามแบบได้ในขั้นนี้นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะจะต้องใช้ประสบการณ์ทักษะ และเทคนิคมากมายที่จะหลอมเนื้อเหล็กให้เข้าด้วยกันแล้วมาตีแผ่เป็นเหล็กเส้นแบน
2. กรรมวิธีในการหลอมเหล็กมีดังนี้
 - 2.1 การเตรียมเชื้อเพลิงแบบชาวบ้าน ถ่านไม้ที่มีเนื้อแข็งให้ความร้อนสูงอย่างเช่น ไม้ตำเสา, ไม้ตะแบกป่า, ไม้กระถินณรงค์, ไม้มะขาม, ไม้จำมือรา ฯลฯ กรรมวิธีในการเผ่าถ่านไม้ ซึ่งถ่านเหล่านี้จะได้มาโดยวิธีการเผ่าที่ง่าย ๆ โดยเอาไม้มากองแล้วเผ่าไฟในเมื่อเป็นถ่านแล้วเอาน้ำราดให้ไฟดับแล้วได้ถ่านไม้ดังกล่าวมาใช้ในการหลอมเหล็ก
 - 2.2 น้ำประสาน ภูมิปัญญาในสมัยโบราณใช้น้ำดินจอมปลวกโดยเอาดินจอมปลวกมากลุกกับน้ำแล้วใช้น้ำดังกล่าวมาเป็นน้ำประสานเหล็กให้ประสมสมานเข้าด้วยกัน
 - 2.3 กระบอกสูบลม การเผ่าหลอมเหล็กจะต้องใช้ความร้อนที่แตกต่างกันตามลักษณะของธาตุเหล็ก เหล็กบางชนิดต้องใช้ความร้อนสูงมากจึงจะหลอมได้ เข้าด้วยกันได้ ฉะนั้นกระบอกสูบจำเป็นจะต้องใช้กระบอกสูบขนาดใหญ่เพื่อที่จะได้ลมแรง
 - 2.4 ทั้งตีเหล็กและม้วนตีเหล็กจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงานตามเทคนิคการตี

- 2.5 คิมจับงาน คิมจับงานจำเป็นจะต้องใช้หลาย ๆ ขนาด ขนาดยาวใช้จับเหล็กที่อยู่ในเตาหลอมแล้วมาเปลี่ยนใช้คิมสั้นจับงานในเมื่อมาตีเหล็กเพื่อขึ้นรูป
- 2.6 ตะไบขับเหล็กและหินเจียรระโน การทำกรีซด้วยเหล็กผสมปามอร์ จำเป็นจะต้องใช้ตะไบที่มีขนาดต่าง ๆ พอเหมาะกับงานที่จะต้องใช้ฝน, ขัด, เจียรระโนเหล็กที่มีปามอร์บางชนิดใช้เจียรในได้เพราะจะทำให้เนื้อเหล็กแยกหลุดจากกัน จึงจะต้องใช้เฉพาะตะไบมาขัดเท่านั้น
- 2.7 เทคนิคในการตีใบกรีซ การตีเหล็กผสมในเมื่อเหล็กที่ผสมที่กำลังร้อนและหลอมแล้วซึ่งมีดอกไม้ไฟขึ้นเหนือเปลวไฟของเตาเผาจำนวน 6 แฉก 7 แฉก จำเป็นจะต้องยกเหล็กดังกล่าวออกจากเตาหลอมแล้วมาตีให้เข้ากันในขั้นตอนนี้สำคัญมากถ้าหากตีไม่เป็น เนื้อเหล็กก็จะไม่เข้าด้วยกัน เทคนิคในการตีเหล็กหลอมอยู่มีสองวิธีคือ
- 2.7.1 การตีเหล็ก (หลอม) เพื่อทำปามอร์ ในเนื้อเหล็กตีให้แรงก่อนแล้วค่อย ๆ ตีเบาลง ๆ
- 2.7.2 การตีเหล็ก (หลอม) เพื่อทำปามอร์ เสริมแต่ง ตีเบา ๆ ก่อนแล้วค่อย ๆ แรงขึ้นและเมื่อได้เหล็กเส้นแบนแล้วมาขึ้นโครงสร้างของกรีซมีขั้นตอนดังนี้

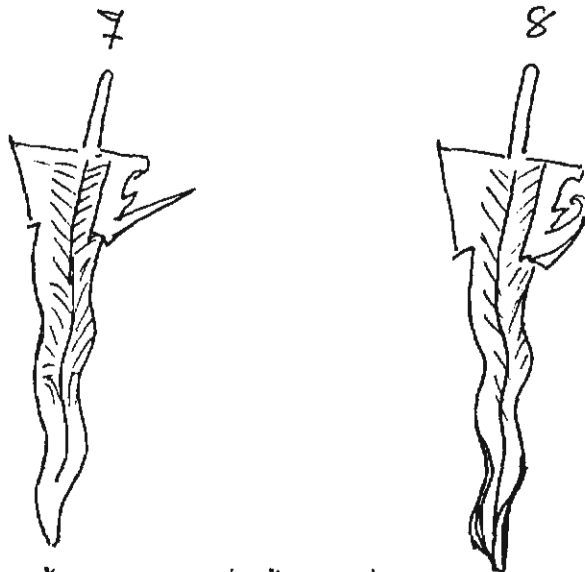
ตัวอย่าง

คำอธิบาย ใช้เลื่อยตัดเหล็กสัดส่วนตามแบบหรือใช้ลั้มตัดก็ได้ รูป 1-3

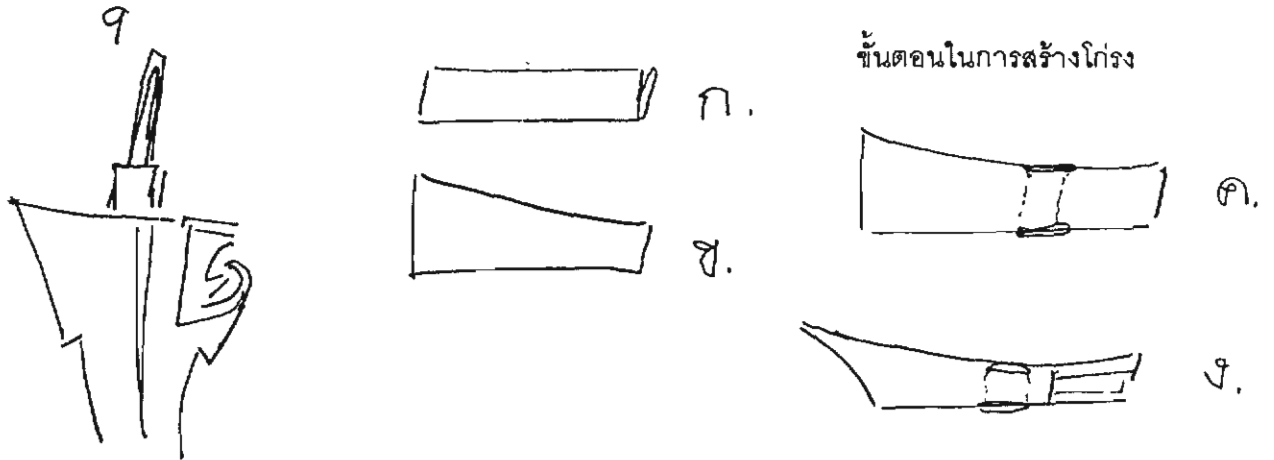

คำอธิบาย เปราตีให้เรียวยาวและแหลมแล้วตีให้เป็นหยักหรือคดเสร็จแล้วตีให้แบนทั้งสองข้าง
เหมือนรูป 4-6

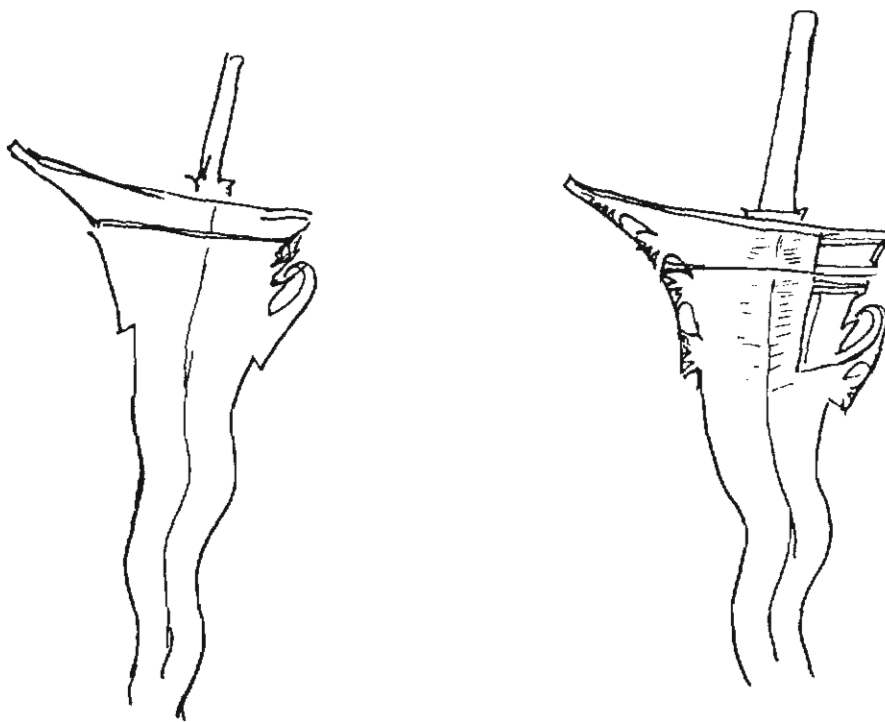
คำอธิบาย ตีให้แบนทั้งสองข้างและเผื่อเนื้อหลักที่จะทำเป็นพื้นและใช้ตะไบตกแต่งสัดส่วนลอน
ข้าง เจียวและวงข้างรูป 7-8

9.

คำอธิบาย 9 ขัดกันเป็นเต็ยและบ่าเพื่อเตรียมใส่โกร่งและให้ดูขั้นตอนในการทำโกร่ง ทั้ง 4 ขั้นตอนตามรูป

10

คำอธิบาย เมื่อเข้าโกร่งกับใบกริชแล้วให้ตักแต่งโกร่งกับใบกริชให้เรียบสนิทเข้าด้วยกันโดยใช้ตะไบแล้วจึงตักแต่งทำฟันกริชเป็นขั้นตอนสุดท้าย รูป 10

ในเมื่อได้ใบกริชมาแล้วเพื่อที่จะให้ใบกริชดูแล้วมีราคาเหมือนของเก่าซึ่งในสมัยโบราณนั้นใบกริชแต่ละเล่มจะมีกลิ่นหอมไม่เหมือนกัน บางเล่มหอม น้ำหอมหวาน บางเล่มหอม น้ำขม

ห้องดินเผาได้ บางเล่มหอมดอกพิกุล บางเล่มหอมใบเตย บางเล่มสีเขียว บางเล่มสีดำต่าง ๆ นานา ๆ
 ฯลฯ

สิ่งเหล่านี้ปัจจุบันไม่ค่อยมีเวลาพอที่จะคงหรือแช่ใบกริชในน้ำยาซึ่งมีสูตรต่าง ๆ กัน ในที่
นี้ผู้เขียนจะให้รู้เรื่องสูตรแช่ใบกริชให้ดูเก่าและหอมเท่านั้น

สูตรที่ทำให้ใบกริชดูเก่า (สูตรโบราณ)

1. ใช้ใบสับปรด (ตำพอละเอียด) ประมาณพอเหมาะ
2. น้ำมะนาว พอเหมาะ

วิธีทำ เอาน้ำทั้งสองอย่างมาผสมกันแล้วตองไว้ในโถประมาณ 15 วันหรือพยายามสังเกตว่า
พอใจกับเนื้อเหล็กที่ออกกลดลายบนกริชหรือไม่ ถ้าพอใจแล้วให้ยกขึ้นมาล้างด้วยสบู่แล้วเช็ดให้
สะอาดแล้วตากให้แห้งแล้วถ้าจะทำให้มีกลิ่นหอมก็จะแช่น้ำใบเตยหอมหรือมาน้ำหอมก็ได้
กริชที่ต้องการ

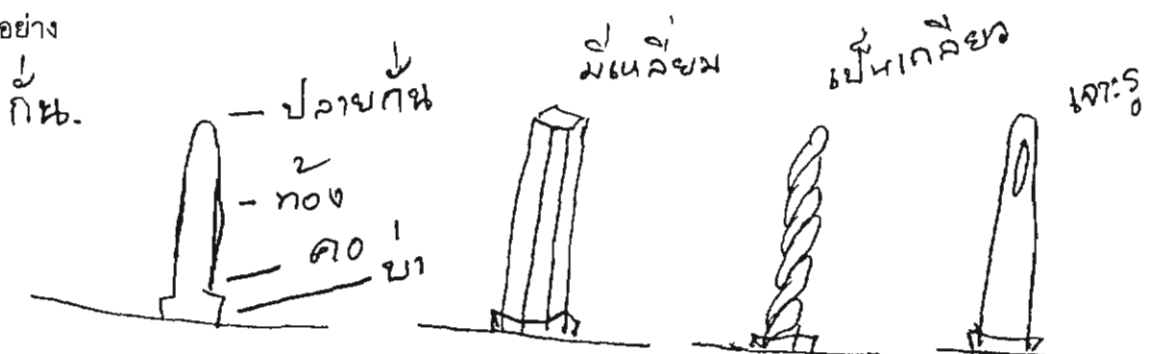
สูตรทำให้กริชดูเก่า (สูตรใหม่)

วิธีทำ ใช้น้ำยาหรือน้ำกรดแบบเตอรีพอเหมาะ แช่กริชไว้ในน้ำกรดประมาณ 30 นาที หรือต้องคอย
สังเกตดูเพราะการแช่ในน้ำกรดมีทั้งข้อดีและข้อเสียคือแช่ได้เร็วแต่ถ้าไม่ระมัดระวังกรดจะกัดใบ
กริชจนขาดได้ สอนให้มีกลิ่นหอมนั้นจะใช้น้ำหอมมาทาใบกริชซึ่งจะมีขายตามร้านทั่วไป
การเรียนรู้รูปแบบของใบกริชและเนื้อเหล็ก

รูปแบบของกริชมีหลายรูปแบบหากมิได้ศึกษากันจริง ๆ แล้วท่านไม่สามารถที่จะแยกว่า
กริชในตระกูลบันไดซาระห์นั้นมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวนั้นอยู่ที่จุดไหน และกริชในรูป
แบบอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไรร

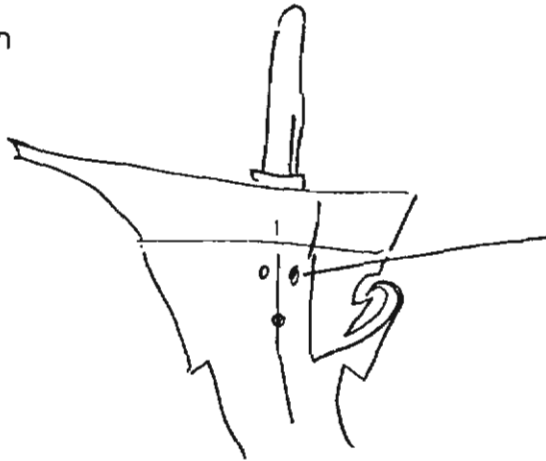
ในที่นี้ผู้เขียนจะอธิบายให้ท่านรู้เรื่องลักษณะของใบกริชมาพอเข้าใจ พูดยถึงใบกริชหรือตา
กริชซึ่งกริชทั้งเล่มส่วนที่มีความสำคัญมากนั้นก็คือ อยู่ที่ใบกริชและส่วนประกอบของใบกริชเท่า
นั้น ฉะนั้นใบกริชจึงประกอบด้วย ก้น ก้นของใบกริชจะมีลักษณะที่หลากหลาย บางเล่มกลม,
กลมมด, สีเหลี่ยมและเหลี่ยมหลายเหลี่ยม มีการม้วนเป็นเกลียวและมีเจาะรู

ตัวอย่าง

โครงของใบกริชเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งของใบกริชคือตามความเชื่อของคนส่วนหนึ่งว่าโครงของกริชคือส่วนที่กำหนดอายุของใบกริชแต่ละเล่มในเมื่อโครงกริชเสียหายแสดงว่ากริชเล่มนั้นหมดอายุหมดสภาพตามไปด้วย ฉะนั้นช่างบันไดซาระห์ได้กำหนดเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท่านไว้อยู่บนโครงซึ่งโครงกริชของท่านจะไม่เหมือนกับโครงกริชในตระกูลอื่น ๆ

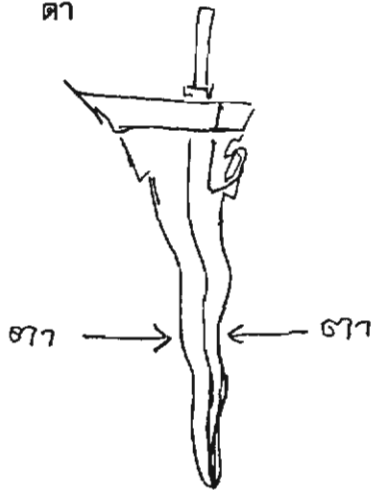
อก

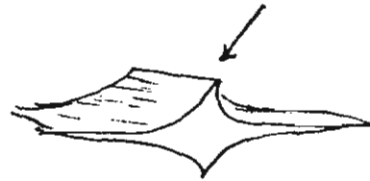
รูปร่างที่ติดด้วย หาด,
เงิน และทองคำ.

คำอธิบาย อกของใบกริชบันไดซาระห์จะสูงขึ้นจนเป็นสันต่อเนื่องจนถึงกระดูกสันหลังและบนอกกริชท่านจะติดไว้หรือทำเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้วยหาด, เงินหรือทองคำ

ดา

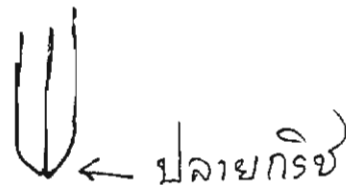

หน้าตัดของใบกริช

คำอธิบาย ดากริชของบันไดซาระห์มีความแข็งแกร่งมากซึ่งจะประกอบด้วยสันของใบมีดและส่วนหัวของใบมีดจะบางและมีน้ำหนักเบา

ปลายมีดกริช ปลายมีดกริชจะแหลมเหมือนปลายกระบี่

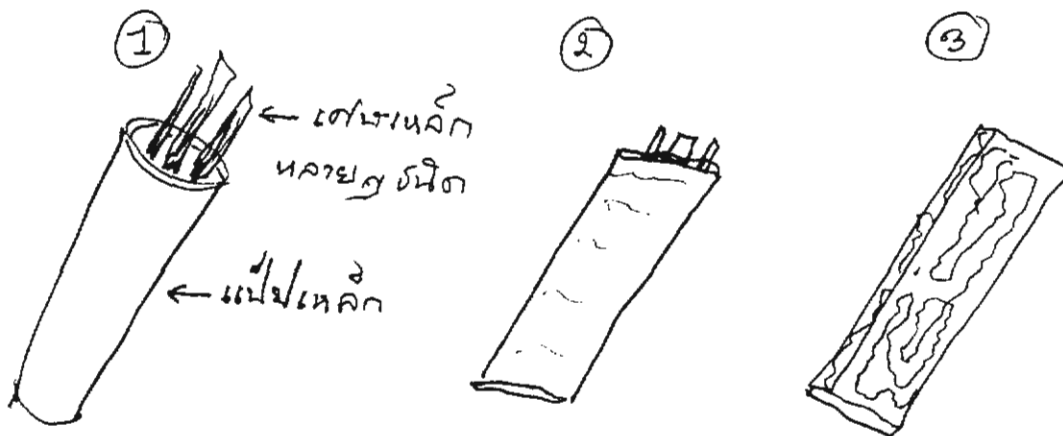
ปามอร์ คือ ลวดลายในเนื้อกรีซ กริชในรูปแบบบันไดซาระห์ไม่ค่อยมีปามอร์ส่วนมากจะเป็นเหล็กแข็งใบกริชที่มีปามอร์นั้นส่วนมากจะพบในใบกริชรูปแบบบูนิส แต่ถ้าพบในใบกริชบันไดซาระห์ด้วย แสดงว่ากริชนั้นมีราคาพอสมควรเพราะหาได้ยากมาก

เทคนิคในการทำปามอร์ จะแบ่งได้ 2 วิธีหรือตามลักษณะของแบบปามอร์คือ

1. ปามอร์แบบธรรมชาติ

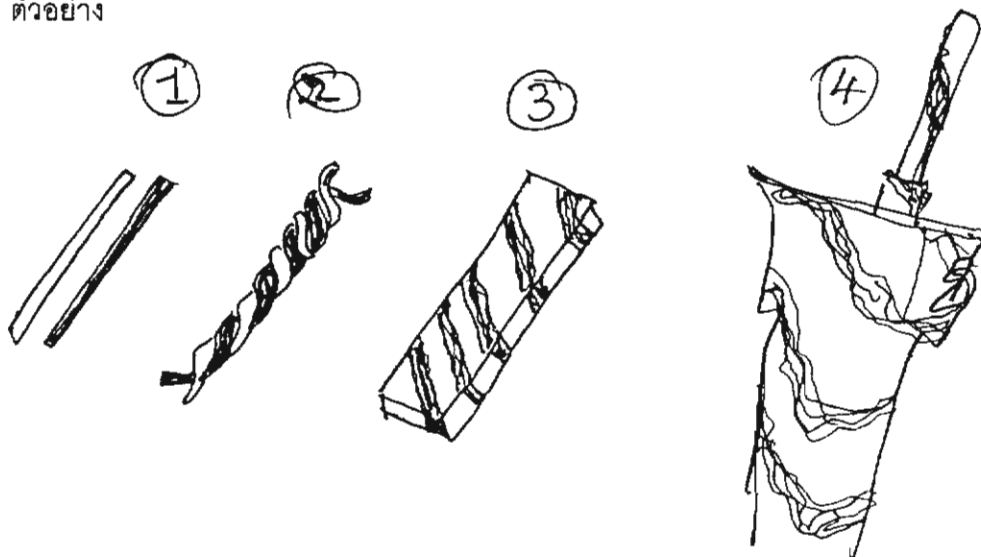
หมายถึง ปามอร์ที่เกิดจากส่วนผสมของธาตุเหล็กหลาย ๆ ธาตุ มาตีพอเข้าด้วยกันเสร็จแล้วเกิดลวดลายในเนื้อเหล็กมีลักษณะต่าง ๆ นานา

กรรมวิธีในการทำปามอร์ธรรมชาติ

คำอธิบาย หาแป้นยาวกว้างพอเหมาะแล้วมายักใส่เศษเหล็กที่จะผสมเข้าด้วยกันแล้วตีให้แบนพอเหมาะเสร็จแล้วมาเผาหลอมแล้วตีเข้าด้วยกัน กรรมวิธีหรือกระบวนการเหล่านี้นทำให้เกิดปามอร์ในเนื้อเหล็กในธรรมชาติ

ตัวอย่าง

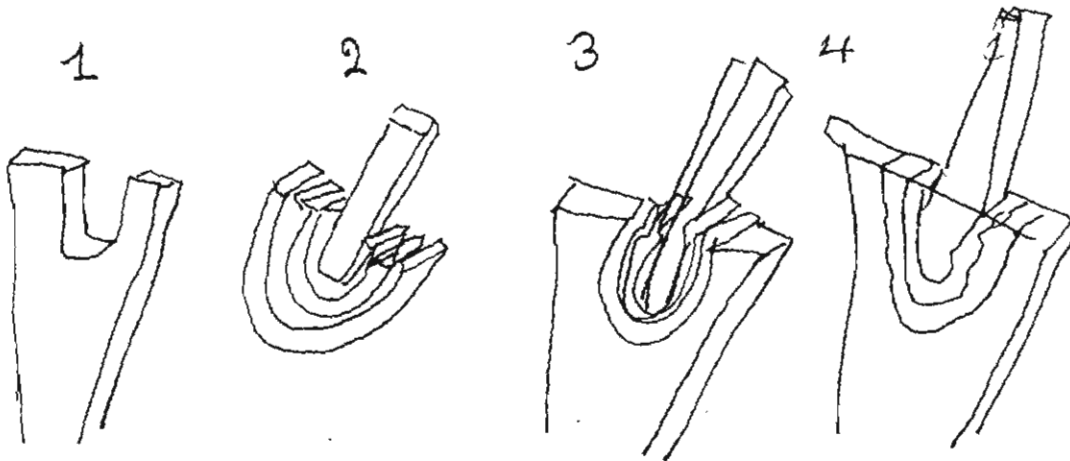

คำอธิบาย หาเส้นเหล็กที่มีสีต่างกันมาสองเส้นแล้วม้วนกันเข้าด้วยกันเสร็จแล้วมาเผาหลอมตีเข้าด้วยกันให้เป็นแผ่นแล้วจะเกิดลวดลายตามธรรมชาติ

กรรมวิธีในการสร้างปามอร์เสริมแต่ง

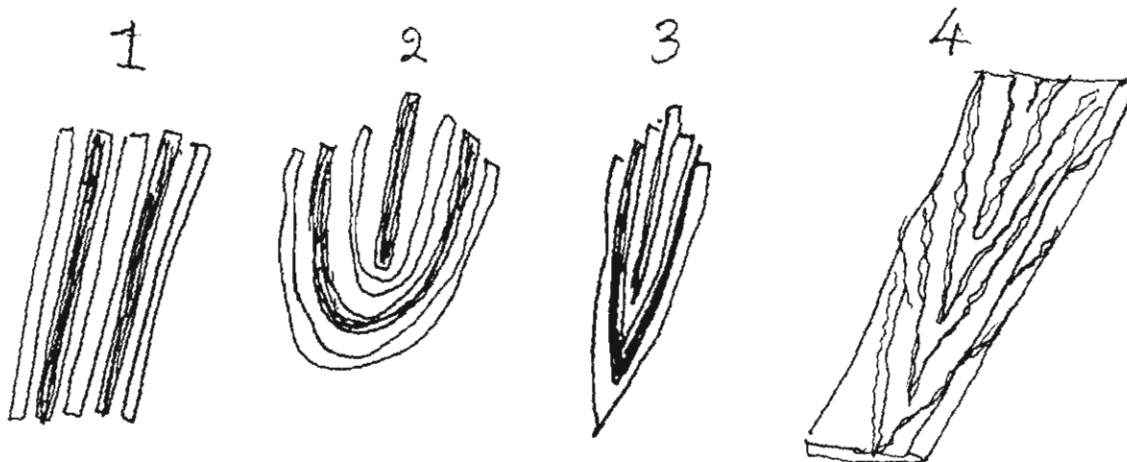
1. ปามอร์เสริมแต่งเป็นปามอร์ที่ช่างตีกริชมากำหนดตกแต่งให้ได้มาตามความต้องการ โดยใช้ทักษะประสบการณ์ ความประณีตและใช้ทุนใช้เวลาเป็นจำนวนมากและประกอบกับความเชื่อต่าง ๆ นานา

ตัวอย่างวิธีทำปามอร์ฝาเท้าช้าง

คำอธิบาย เตรียมเหล็กแผ่นตัดให้เว้าเหมือนตัวอย่างแล้วใส่เหล็กเข้าไปเสร็จแล้วตีเข้าด้วยกันพอเหมาะแล้วมาเผาหลอมตีเข้าด้วยกันจึงได้ลวดลายฝาเท้าช้างตามต้องการ

ตัวอย่างวิธีทำปามอร์ปูโจะร็อบน

คำอธิบาย หาเหล็กต่างชนิดต่างสีแล้วมาพับเข้าด้วยกันแล้วเผาหลอมตีเข้าด้วยกันจะได้ลายปูโจะร็อบนดังต้องการ

บทสรุป

เมื่อท่านเรียนรู้ตามเอกสารเล่มนี้ แล้วท่านจะรู้สึกง่ายแก่การดูกริษและ ขั้นตอนในการทำกริษทุกขั้นตอน ส่วนขั้นตอนในการทำปามอร์นั้นท่านจะต้องเรียนรู้อีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนจะอธิบายวิธีทำและกรรมวิธีในการทำปามอร์ต่างๆ (อินชาอัลเลาะห์)ทั้งท่านและผมผู้เขียนจะได้เรียนรู้เรื่องกริษจนไม่รู้จัก แน่นนอน

(นายดีพะดี อะตะบู)

วิทยากรอาชีพท้องถิ่น

27 / 10 / 43

เอกสารประกอบคดี
 ไร่ ๑๑
 การฝึกทำปอแตกส้มกัน

โดย
 นายดิเรก ธีระเดช
 นายวิชาญ งาม
 ต.เขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน อ.เขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน จ.ขอนแก่น
 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
 (95140)

สทอ.ภาค
 TRF REGIONAL OFFICE
 สำนักงานวิทยบริการ วิทยุคมนาคม กรุงเทพมหานคร

เอกสารประกอบการความรู้ เรื่อง

การฝึกทำปอดอกสู่มกัณ

โดย

นายดีพะลั อะตะบ

นายขำขุดัน ทามะ

ศูนย์สืบสวนหัตถคดีบ้านตะโละทะ๑๑

อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

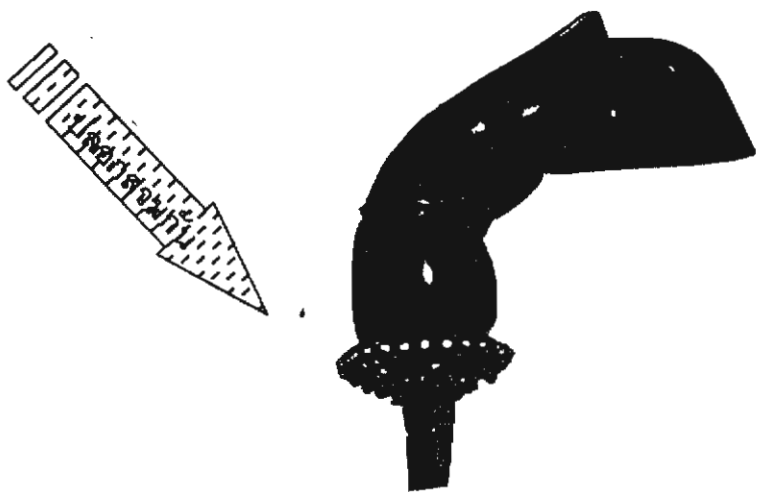
(95140)

จัดพิมพ์โดย สหกรณ์ชุมชน ขอฮำบัตไฟโต้

65. ม5 ต.ตะโละทะ๑๑ อ.รามัน จ.ยะลา

95140 (073-295450 / 073-295357)

คำนำ

การทำปลอกสวมนั้นเป็นอาชีพเสริมและเป็นทีมงานที่สำคัญของการทำกริชเพราะในเมื่อมีการทำกริชแน่นอนจำเป็นจะต้องมีการประดับหัวกริชและฝักกริชด้วยนาค เงินและทองคำ สำหรับกริชของเจ้าเมืองและคนฐานะร่ำรวยนั้น การทำปลอกสวมนั้นที่รามันในสมัยโบราณทำอยู่ที่หมู่บ้านจือเบาะซึ่งหมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านที่ประชาชนในสมัยโบราณมีอาชีพเป็นช่างทอง ปัจจุบันได้สืบสานทำที่ตัวเมืองรามัน

วัสดุ และอุปกรณ์ทำปลอกสวมกัน

- การทำปลอกสวมกัน

ขั้นตอนในการทำปลอกสวมกัน

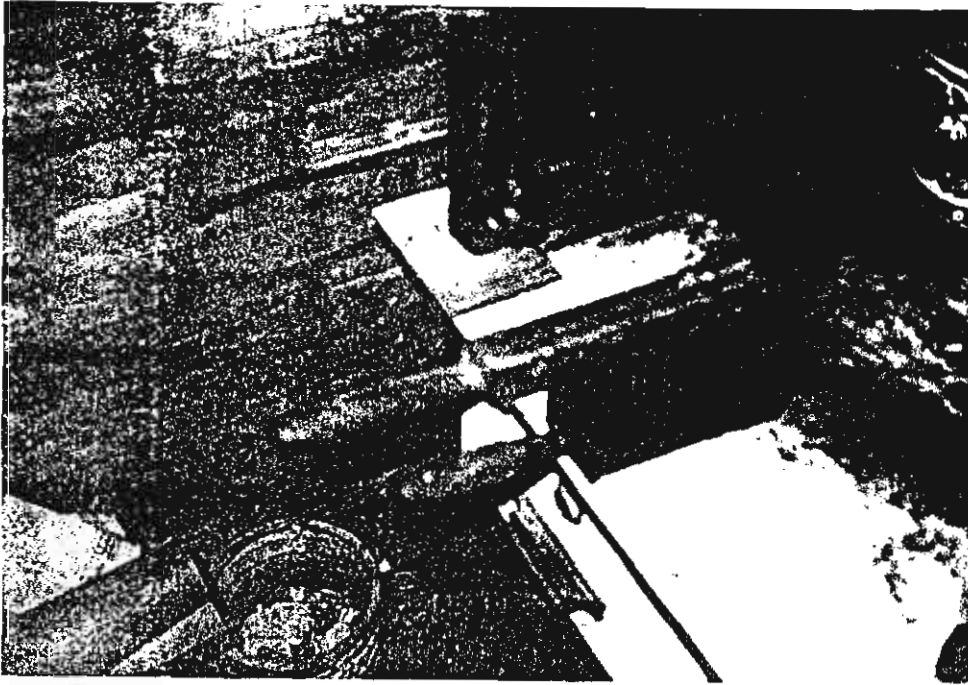
1. การทำเมล็ดเงินให้เป็นแผ่นบาง ๆ

1.1 เราเอาเงินมาขึงนำหลักให้ได้ขนาดที่เราต้องการ

1.2 เอาเมล็ดเงินใส่ในเตาหลอมทอง

1.3 เราเอามาหลอมให้เงินมารวมกันให้เป็นก้อนใหญ่หลังจากที่เราหลอมเสร็จ

รางเททอง หรือรางเทโลหะ

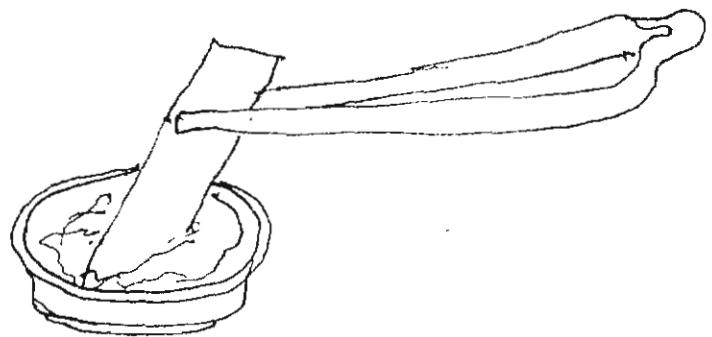
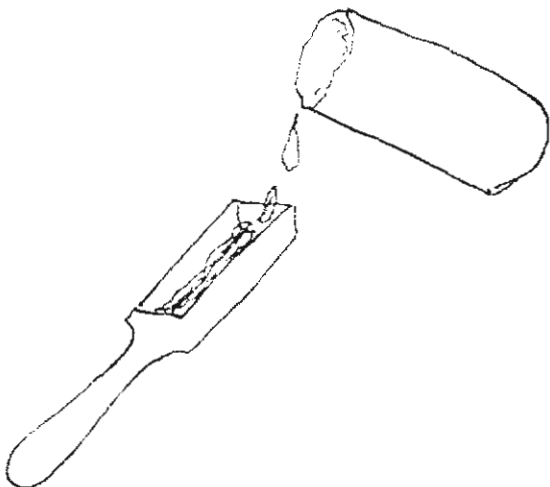

1.4 เถามาเทลงในรางทิ้งไว้พอประมาณ

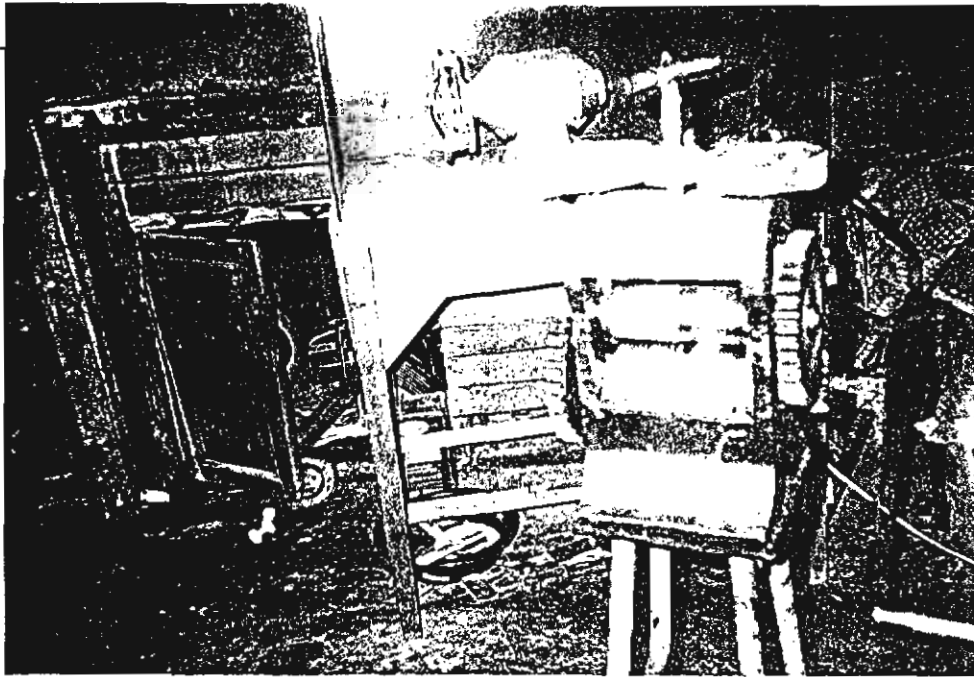
1.5 เงินที่ไหลอมเสร็จเอาไปจุ่มน้ำ

1

2

เครื่องรีดโลหะ

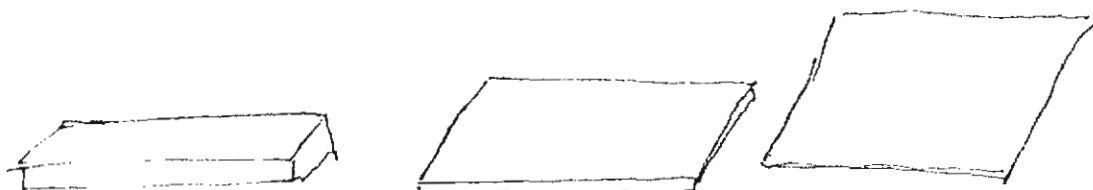

2. การรีดเงินให้เป็นแผ่นบาง ๆ
 - 2.1 เอาเงินที่เป็นแท่งแล้วนำรีด
 - 2.2 เราเอามารีดแล้ว 2-3 ครั้ง
 - 2.3 แล้วนำมาผิงไฟอีกทีเพื่อให้ก้อนเงินอ่อนตัวลง
 - 2.4 นำมารีดให้ได้ตามต้องการ

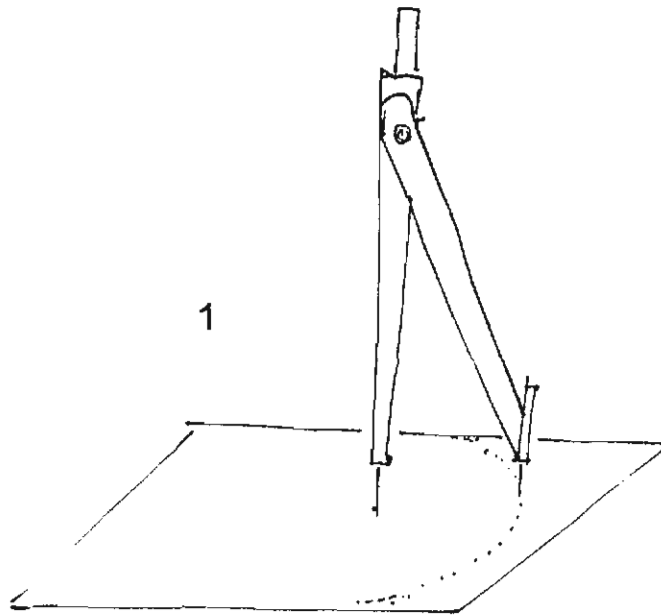
1

2

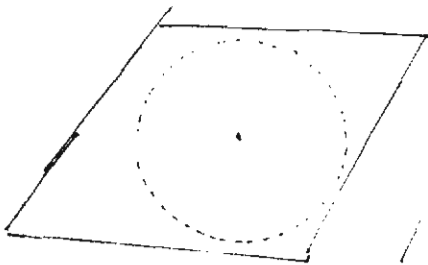
3

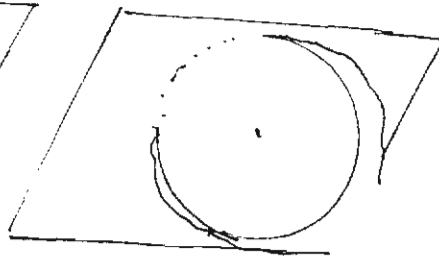
การสร้างแบบ

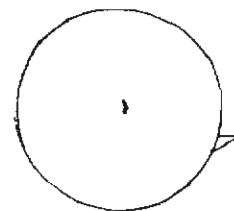
2

3

4

3. การทำโครงสร้าง

3.1 เราเอาวงเวียนมาวาดให้ได้วงกลม

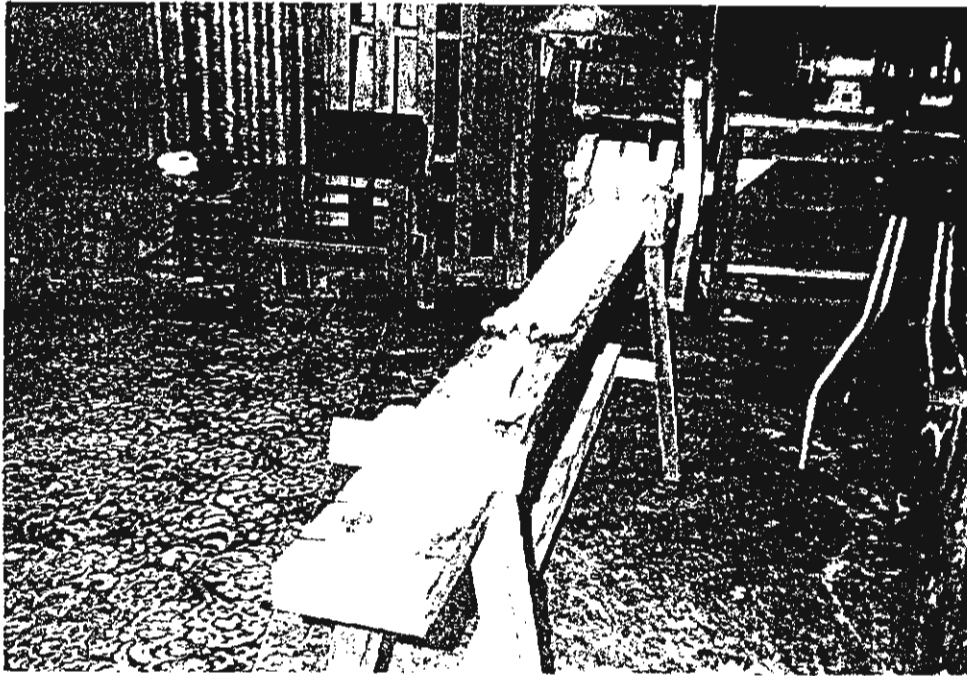
3.2 นำกรรไกรมาตัดตามรอยวาด.หลังจากที่ตัดแล้วนำมาฝังไฟให้ร้อน

หลังจากที่ตัดแล้วนำมาฝังไฟอีกทีเพื่อให้กรังกรวเงินอ่อนตัว

แล้วนำแบบกลมมาตีในรางกลมซึ่งเรียกว่าลูกเต๋า

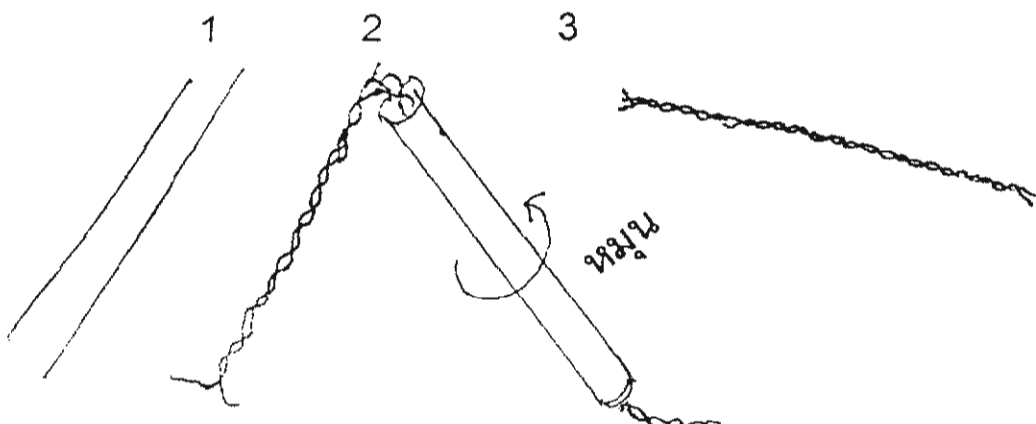
3.5 เราเอาแบบที่ดีแล้วมาจัดกับแผ่นเงินสีเหลืองเพื่อเราจะขึ้นลวดลายต่าง ๆ

เครื่องดัดลวด

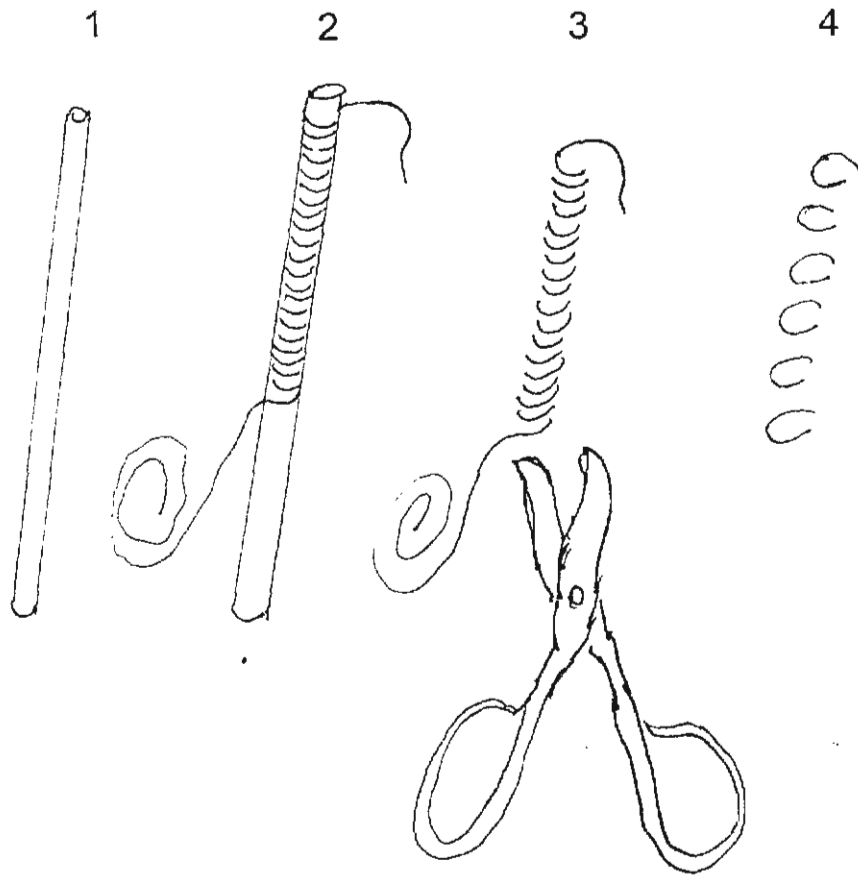

4. การดัดลวด

- 4.1 เอาเอาเม็ดเงินมาขอลอมเหลงใส่ในรางยาว
- 4.2 นำมารัดในราง จากใหญ่จนเล็ก
- 4.3 นำเงินที่เป็นเส้นให้รูปสี่เหลี่ยมเอามาตั้งให้ลวดมันกลมจนได้ขนาดตามต้องการ
- 4.4 เอาลวดมาทับกันให้เงินสองเส้นแล้วนำหลอดนั้นมาพันกันให้เป็นเกลียว

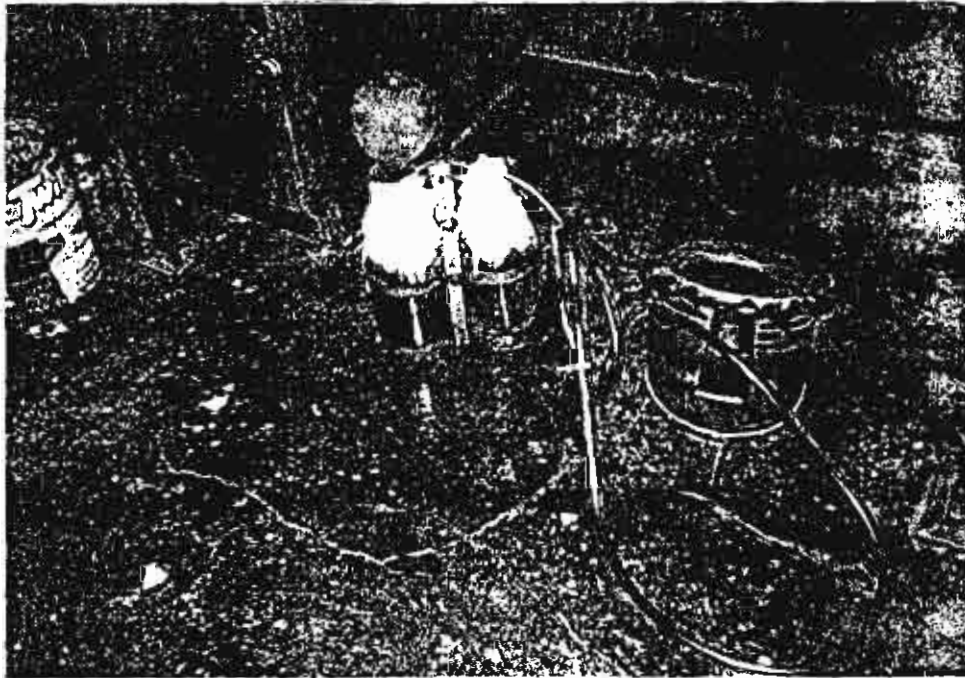
ขั้นตอนในการทำเม็ดไซปลา

5. การทำเม็ดไซปลา

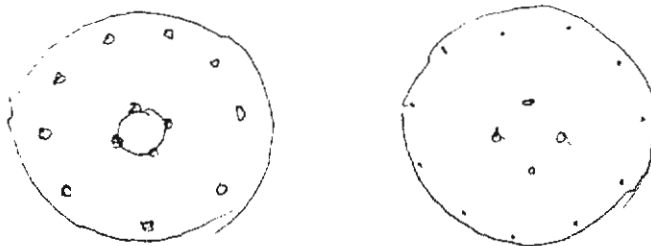
- 5.1 เราดึงลวดให้ได้เบอร์ 30
- 5.2 หลังจากดึงเสร็จแล้วเราเอามาพันกับเหล็กกลมเพื่อจะให้ลวดที่เราดึงนั้น ให้มันเท่ากัน
- 5.3 หลังจากนั้นเราเอากรไกร์มาดัดเป็นขั้น ๆ ที่ละอันเพื่อจะให้ได้ตามขนาด.
- 5.4 หลังจากที่เราดัดเสร็จแล้ว เราเอามาเผาให้เป็นเม็ดเล็กๆ

เครื่องบดกริใช้ทำเยียบ

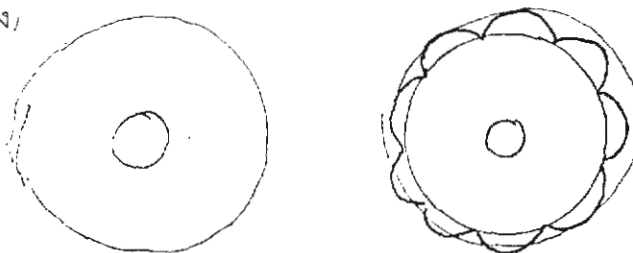

6. การบดกริ

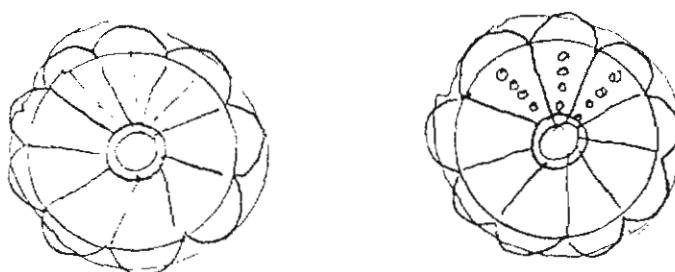
6.1 หลังจากเราหว่านเป็นเม็ดเสร็จแล้วก็มาบดกริกับแผ่นกลมตามต้องการ

6.2 บดกริเสร็จแล้วเรานำมาตัดที่ปลายให้เป็นหลอดลายและเจาะรูข้างได้
(ตรงกลาง)

6.3 เสร็จแล้วเราเอาหลอดที่ทำเป็นเกลียวมาบดกริเข้าด้วยกัน

6.4 แล้วเรานำมารัดเม็ดไขปลานบนเส้นหลอดตามที่เราวาดไว้ ติดที่ละ 1 เม็ดจนหมด

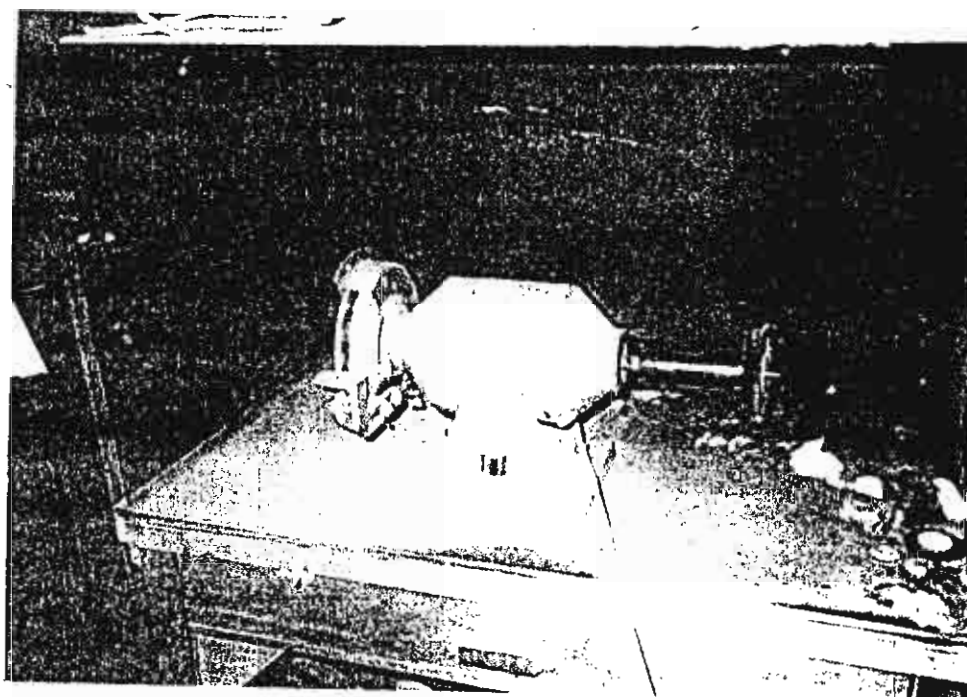
ภาชนะใส่น้ำยา

6.5 หลังจากบัดกรีเสร็จแล้วเรานำมาเผาให้แดงแล้วนำมาจุ่มในน้ำกรดเพื่อที่ชะล้างสิ่งสกปรก

6.5 เราเริ่มทำฐานข้างล่างต่อเพื่อจะเป็นฐานรองรับปลอกให้มันแข็งแรงยิ่งขึ้นส่วนฐานนั้น
นั้นทำแบบใดก็ได้ทำตามรูปกันของกรีซ

เครื่องขัดเงา

6.7 การขัดเงา

6.7.1 หลังจากเราประกอบชิ้นส่วนเสร็จแล้วเราเอากระดาษทรายเบอร์ 320 มาขัดให้มันเรียบ

6.7.2 หลังจากขัดแล้วเราเอามาต้มกับน้ำสารส้มเพื่อไม่ให้รอยที่เราขัดก็มันดำ (ลบรอย บัดกรี)

6.7.3 เสร็จแล้วเรานำมาขัดกับมอเตอร์

6.7.4 เราต้องขัดกับดินดำก่อนเพื่อมาลบที่เราถูกับกระดาษทราย

6.7.5 นำมาขัดกับดินแดงเป็นอันว่าเสร็จ

6.7.6 หลังจากขัดเสร็จแล้วเราเอามาต้มกับสบู่ซักที่เพื่อให้คราบของดินดำและดินแดงออก

6.7.7 เสร็จแล้วเรามาขัดกับแปรงลวดทองเพื่อจะให้มันเงางาม

6.8 ส่วนประกอบของน้ำบัดกรีเงิน

6.8.1 เงิน 2 กรัม

6.8.2 ทองแดง 1 กรัม

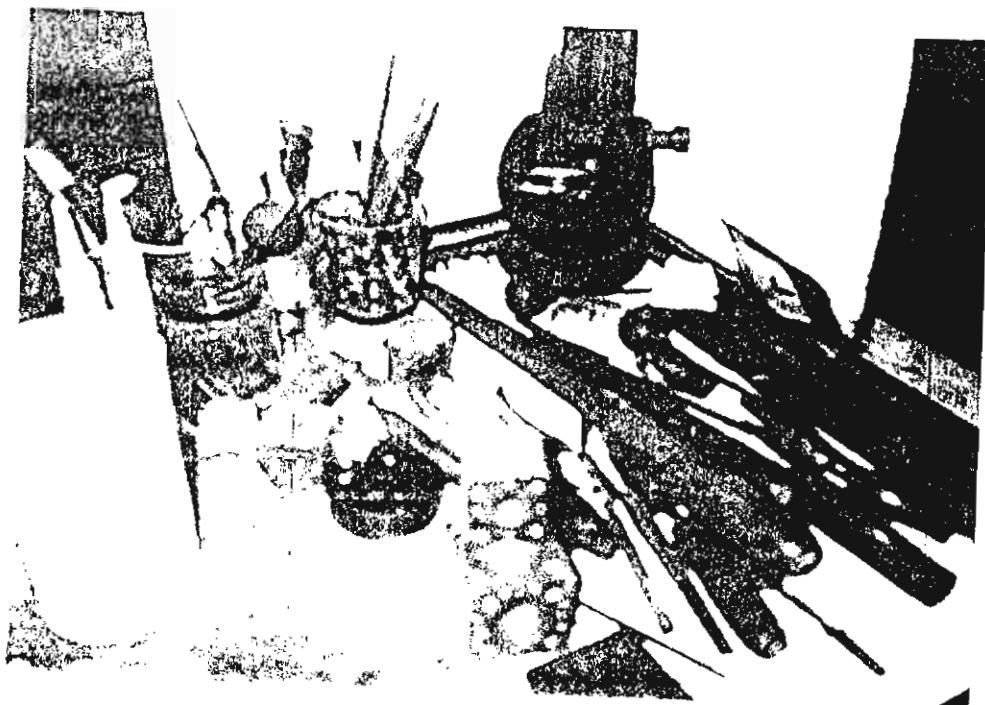
6.8.3 ทองเหลือง 400 มิลลิกรัม

6.8.4 น้ำประสานทอง

6.9 วัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญสำหรับทำปลอกสวมกัน

- เม็ดเงิน	- เครื่องขึ้น
- จักรัดเงิน	- น้ำกรด
- เตาหลอม	- น้ำประสานทอง
- ราง	- ทองแดง
- ลูกเต๋า	- ทองเหลือง
- หัวไฟ 1 ชุด	- กระดาษทรายเบอร์ 320
- ที่ตั้งหลอด	- กระดาษไฟ
- กรรไกร	- เข็มแพะ
- คีมใหญ่ เล็ก	- แกนมอเตอร์
- ฐานใหญ่ เล็ก	แปรงทองเหลือง
- มอเตอร์ตัดเงา	แปรงขัด
- กระจก	- แปรงกลม
- กระจกแดง	- คีมตัด
- ระเบียบเล็ก ใหญ่	- เลื่อย
- ก้ามปู	- แหนบ

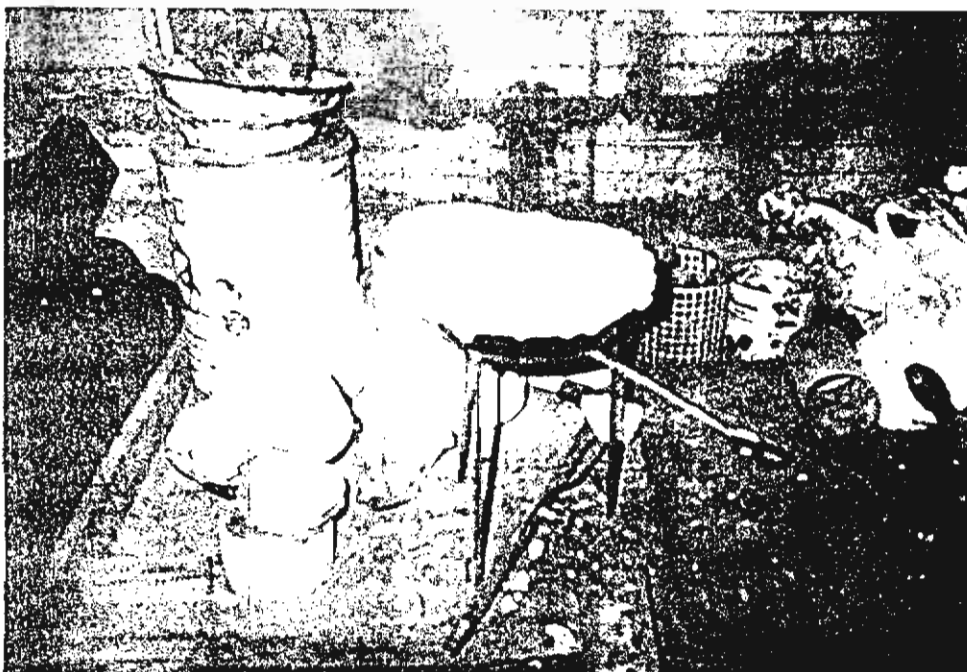
ภาพอุปกรณ์ในการทำปลอกสวมกัน

ภาพอุปกรณ์ในการทำปลอกสวมกัน

อุปกรณ์ในการทำปลอกสวมกัน

บทสรุปการทำปลอกสวมกัน

การทำปลอกสวมกันเป็นอาชีพสาขาช่างทอง ซึ่งจำเป็นจะต้องมีเครื่องมือ และทักษะมาก ประกอบกับการใช้ความอดทนกับงานละเอียดอ่อน ต้องใช้เวลามาก และให้สายตา

ฉะนั้นคนที่ชอบงานนี้มีน้อยมาก เพื่อสืบสานงานนี้ ทางศูนย์สืบสานหัตถศิลป์บ้านตะโละเหลอ และสำนักงานกองทุนการวิจัย (ส ก ว.) ได้จัดทุนสนับสนุนจำนวนหนึ่ง ทำเป็นเอกสารประกอบความรู้ และดำเนินการสอนให้กับบุคคลสนใจทั่วไป
หวังว่าความรู้อันน้อยนิดนี้ จะเป็นพื้นฐานในขั้นตอนต่อไป

ด้วยความปรารถนาดี

(นายดีพะลื อะตะบู)

27-09-44